OBSAH

I. Základné údaje o navrhovateľovi **3**
I.1 Názov 3
I.2 Identifikačné číslo 3
I.3 Sídlo 3
I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa 3
I.5 Kontaktná osoba a miesto konzultácie 3

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti **3**
II.1 Názov 3
II.2 Účel 3
II.3 Užívateľ 4
II.4 Charakter navrhovanej činnosti 4
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti 5
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti 5
II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti 5
II.8 Opis technického a technologického riešenia 5
II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite 7
II.10 Celkové náklady (orientačné) 7
II.11 Dotknutá obec 7
II.12 Dotknutý samosprávny kraj 7
II.13 Dotknuté orgány 7
II.14 Povoľujúci orgán 7
II. 15 Rezortný orgán 8
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov 8
II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice 8

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia 8
III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území 8
III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria 17
III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia 18
III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia 19

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie 21
IV. 1 Požiadavky na vstupy 21
IV 1.1 Doprava 22
IV. 1. 2 Zásobovanie vodou 22
IV. 1. 3 Zásobovanie elektrickou energiou 22
IV. 1. 4 Zásobovanie teplom a plynom, vzduchotechnika a telekomunikačné rozvody 22
IV.1. 5 Nároky na pracovné sily 22

IV. 2 Údaje o výstupoch
IV.2.1 Odpadové vody a odkanalizovanie 23
IV.2.2 Odpady 23
IV.2. 3 Znečistenie ovzdušia, zdroje hluku, vibrácií a žiarenia, vyvolané investície 26

IV. 3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, vrátane kumulatívnych a synergických **30**

IV. 4 Hodnotenie zdravotných rizík 34

IV. 5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a na chránené územia 35

IV. 6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia 36

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice 37

IV. 8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyv s prihliadnutím na súčasný stav živ. prostredia v dotknutom území 37

IV. 9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti 37

IV. 10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie 38

IV. 11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala 41

IV. 12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi 42

IV. 13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov 42

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu 43

VI . Mapová a iná obrazová dokumentácia 45

VII. Doplňujúce informácie k zámeru 45

VIII. Miesto a dátum vypracovania 46

IX. Potvrdenie správnosti údajov 47

1. Spracovatelia zámeru 47

2.Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa 47

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I. 1 Názov: INTERBAU s. r. o.

I. 2 Identifikačné číslo organizácie: IČO: 44 688 997

I. 3 Sídlo: 082 74 Brezovica č. 520

I. 4 Oprávnený splnomocnený zástupca obstarávateľa:
Milan Bachinger - konateľ B-LINE STAV, s. r. o., Petöfiho 4535/20 Prešov

I. 5 Informovaná kontaktná osoba:
Milan Bachinger - konateľ B-LINE STAV, s. r. o., Petöfiho 4535/20 Prešov
Tel. č. 0911 043 554, email:bachingermilan@gmail.com

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II. 1 NÁZOV : ***Obytný súbor Soboš - Giraltovce***

II. 2 ÚČEL

Účelom navrhovanej činnosti je výstavba 24 rodinných domov a 4 bytových domov s obchodným centrom o ploche 625 m^2 a s materskou školou o ploche 450 m^2, mimo zastavaného územia obce Soboš, v okrese Svidník. Celková plocha budovami bude cca 6 700 m^2.

Zoznam činností podliehajúcim posudzovaciemu konaniu v zmysle prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej zákon):

Časť 9 **: Infraštruktúra**
Rezortný orgán: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

P. č.	**Činnosť, objekty a zariadenia**	**Prahové hodnoty**	
		Časť A povinné hodnotenie	**Časť B zisťovacie konanie**
16	Projekty rozvoja obcí vrátane a) pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov) b) statickej dopravy	 od 500 stojísk	 V zastavanom území od 10 000 m^2 podlahovej plochy **mimo zastavaného územia** od **1000 m^2 podlahovej plochy** **Od 100 do 500 stojísk**

Navrhovaná činnosť s 210 parkovacími miestami a celkovou podlahovou plochou 26 613 m^2 mimo zastavaného územia podlieha **zisťovaciemu konaniu.**

II. 3 UŽÍVATEĽ

Užívateľmi jednotlivých objektov budú majitelia príslušných bytových nehnuteľností, resp. prenajímatelia materskej škôlky a obchodných priestorov.

II.4 CHARAKTER NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Posudzovaný zámer je pre navrhovateľa novou činnosťou.

Navrhovaná činnosť v plnej miere rešpektuje požiadavky na zastavanosť daného územia, vrátane ekostabilizačných opatrení. Situovanie vychádza z charakteru pozemku a z optimálneho riešenia zástavby pozemku pri individuálnom návrhu nepoľnohospodárskeho použitia poľnohospodárskej pôdy pre stavebný zámer.

Urbanistická koncepcia vychádza z analýzy širších hmotovo - priestorových a funkčno - prevádzkových vzťahov. Jej cieľom je optimálne využiť a zhodnotiť pozemok.
Architektonické riešenie vychádza usporiadania obytného súboru s maximálnym využitím pozemku..

Konštrukčnú dokumentáciu stavieb budú navrhovať autorizovaní projektanti z odboru statiky stavieb.

Nachádzajúce sa dreviny v lesnom poraste na pozemku investora ostávajú zachované.

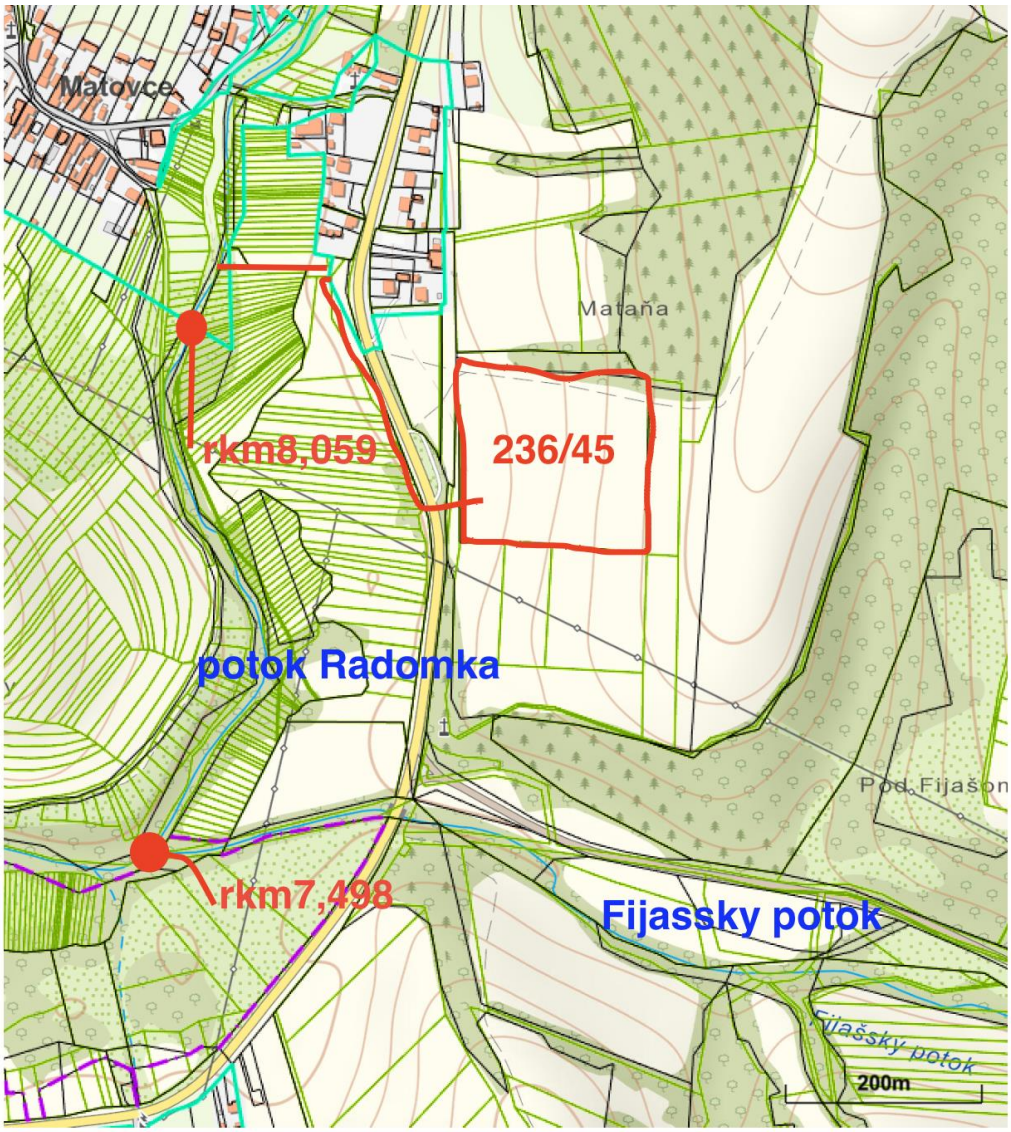
II. 5 UMIESTNENIE NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Realizácia zámeru navrhovanej činnosti je navrhovaná v:

Kraj : Prešovský
Okres : Svidník
Obec: Soboš
k. ú. Soboš
LV č. 336
parc. čísla: 236/45

Kompozične je objekt riešený v súlade s konfiguráciou terénu.

II. 6 PREHĽADNÁ SITUÁCIA UMIESTNENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

II.7 Termín začatia a ukončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Stavba bude realizovaná etapovite. V I. etape sa uvažuje s výstavbou 4 rodinných domov
Predpokladaný termín začatia výstavby : 1 Q/2023
Predpokladané ukončenie výstavby: 4 Q 2023
Stavba bude odovzdaná postupne do užívania po kolaudačnom rozhodnutí.

II.8 OPIS TECHNICKÉHO A TECHNOLOGICKÉHO RIEŠENIA

Navrhovaná činnosť vylepší ponuku a možností kvalitného bývania a služieb v obci Soboš. Navrhovaná činnosť má výhodnú polohu. Architektonický výraz objektu bude podriadený účelu a funkcii podľa požiadaviek stavebníka a so zohľadnením charakteru budúcej výstavby v okolí.

Hlavný vstup do územia určeného pre výstavbu „OS Soboš – Giraltovce“ je v juhozápadnom rohu parcely, miestna obslužná komunikácia je navrhovaná v max sklone 12 percent, v spodnej časti parcely sú navrhované 4 bytové domy, vo vrchnej časti 24 rodinných domov, južnú časť tvorí občianska vybavenosť. Parcela, ktorá má svahovitý charakter s priemerným stúpaním 18 % je prístupná z cesty I/20 na jej západnej strane. V prvej časti stavby pri ceste budú 4 líniové bytové domy a vo vrchnej časti zástavba rodinnými domami.
Objekty občianskej vybavenosti sú umiestnené pri obslužnej komunikácii, sú to obchodné centrum a materská škola s multifunkčným ihriskom.

Celková plocha s budovami : cca 8 580 m^2
BD 4x853,5 m^2 =3 414m^2,
Obchodné centrum 560 m^2
MŠ 450m^2,
Ihrisko 40m, ihrisková plocha 200 m^2 ,
RD 24x100m^2
ČOV 550m^2
Bytové domy budú max. 3 podlažné, plus ustúpené podlažie, pôdorysne rozmery 17 m x 48 m.
Celková plocha parciel : 34 510 m^2

Odpadové a dažďove vody budú čistené vo vlastnej ČOV s vyústením do potoka Radomka. Dažďové vody z ciest a spevnených komunikácií budú zvedené do cestného rigola, kde budú postupne vsakovať. Vsakovanie dažďových vôd zo striech objektov bude riešené vsakmi v rámci územia. Pre potvrdenie konceptu je potrebné realizovať hydrogeologický prieskum pre potvrdenie vsakovosti. Zásobovanie vodou bude z obecného vodovodu v priľahlej zastavanej časti obce Soboš. Splaškové vody z navrhovaných objektov budú zaústené do navrhovanej ČOV umiestnenej v spodnej časti územia s vytrasovaním vyčistenej vody do recipientu Radomka.

Zásobovanie elektrinou je navrhované novými trafostanicami pre celú lokalitu. Parkovanie pri občianskej vybavenosti bude cca 32 parkovacích miest.

Nároky statickej dopravy vychádzajú z potrieb všetkých potenciálnych navrhovaných zdrojov a cieľov dopravy.
Návrh komunikačného systému riešeného územia vychádza z rozboru širších dopravných vzťahov a zo zhodnotenia existujúcej dopravnej siete.

Celkovo sa uvažuje s 210 parkovacími miestami, z toho 80 parkovacích miest bude externých.
Dopravné riešenie bude cez stykovú križovatku s odbočovacím pruhom vyraďovacím a pripájacím.
Pre napojenie na inžinierske siete bude potrebné previesť nové prípojky vody, splaškovej kanalizácie. Na vykurovanie sa uvažuje s alternatívnymi zdrojmi tepla, ako tepelne čerpadlá, fotovoltika, solárne panely.

II.9 ZDÔVODNENIE POTREBY NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Navrhované nove funkčné a priestorové využitie pozemku predpokladá štandardný vplyv na životné prostredie, t. j. malými zdrojmi znečistenia a bodovým a líniovým zdrojom znečistenia z automobilovej dopravy.

Rozhodnutie investora umiestniť svoju stavbu na tento pozemok malo niekoľko dôvodov:

- veľkosť pozemku odpovedá potrebám investora,
- daná lokalita sa z hľadiska scenérie javí výhodná pre výstavbu obytných budov a občianskej vybavenosti ,
- územie je dosažiteľné na napojenie všetkými energetickými médiami a dopravným napojením.

II. 10 CELKOVÉ NÁKLADY

Predpokladané náklady na zrealizovanie navrhovanej činnosti budú cca 14,7 mil. EUR.

II. 11 DOTKNUTÁ OBEC

Soboš

II. 12 DOTKNUTÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ

Prešovský samosprávny kraj

II. 13 DOTKNUTÉ ORGÁNY

- Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Svidník, pozemkový a lesný odbor
- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru vo Svidníku
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Svidník
- ŠOP RCOP Prešov

II.14 POVOĽUJÚCI ORGÁN

- Spoločný obecný úrad, územný plán a stavebný poriadok, obec Soboš
- Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Svidník , pozemkový a lesný odbor

II.15 Rezortný orgán

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky

II.16 DRUH POŽADOVANÉHO POVOLENIA NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

V zmysle zákona č. 50/1976 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) :

- *podľa ustanovenia § 32 bude potrebné pred umiestením stavby získať územné rozhodnutie, ktorým stavebný úrad vymedzí územie na navrhovaný účel a určí podmienky, ktorými sa zabezpečia záujmy spoločnosti v území, ako aj súlad s cieľmi a zámermi územného plánovania - uvedeným územným rozhodnutím bude v zmysle § 39 a rozhodnutie o umiestnení stavby, ktoré určí stavebný pozemok a umiestnenie stavby na ňom, ako aj vymedzí podmienky na umiestnenie stavby a požiadavky na súvisiacu projektovú dokumentáciu,*

- *podľa ustanovenia § 55 bude stavba podliehať stavebnému povoleniu, v ktorom stavebný úrad v zmysle § 66 vymedzí záväzné podmienky uskutočnenia a užívania stavby za účelom zabezpečenia záujmov spoločnosti pri výstavbe a pri užívaní stavby, komplexnosti stavby, ako aj dodržania všeobecných technických požiadaviek na výstavbu požiadaviek z technických noriem a požiadaviek určených dotknutých orgánov,*
- *podľa ustanovenia § 76 ods. 1 bude užívanie stavby, ktorá vyžadovala stavebné povolenie podmienené získaním kolaudačného rozhodnutia.,*

V zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) potreba budovania vnútornej vodovodnej a kanalizačnej siete vyžaduje získanie povolenia vydaného príslušným orgánom štátnej vodnej správy (§ 26);

V zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch v rámci rodinných domov a bytového komplexu a príslušnej občianskej vybavenosti bude potrebné riešiť nakladanie so vzniknutým komunálnym odpadom podľa § 81 Nakladanie s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi;

V zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o IPKZ je potreba požiadať o povolenie na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy;

V súlade s § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, keďže činnosťou, ktorú plánuje navrhovateľ vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa tohto zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

II.17 VYJADRENIE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI PRESAHUJÚCICH ŠTÁTNEHRANICE

Navrhovaná prevádzka nebude mať negatívny vplyv na životné prostredie vplyv presahujúci štátne hranice a nespĺňa podmienky „Štvrtej časti zákona NR SR č. 24/2006 Z. z. a kritériá uvedené v prílohách č.13 a 14 citovaného zákona.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

Navrhovaná činnosť bude realizovaná v Prešovskom kraji, v okrese Svidník, v katastrálnom území obce Soboš. Obec Soboš leží v južnej časti Nízkych Beskýd, kde pretekajú viaceré potôčiky ústiace do Radomky .

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, Lukniš, 1980) patrí záujmové územie nasledovne:

- Sústava: Alpsko-himalájska
- Podsústava: Karpaty
- Provincia: Východné Karpaty
- Subprovincia: Vonkajšie Východné Karpaty

- Oblasť: Nízke Beskydy
- Celok: Ondavská vrchovina

Záujmové územie predstavuje typickú pahorkatinovú krajinu s prevažným zastúpením ornej pôdy. Reliéf krajiny má charakter erózno-denudačného typu a sedimentovej rezanej krajiny. Morfologicky sa územie zaraďuje medzi vrchoviny stredne a silne členité a pahorkatiny silne členité. Geomorfologické pomery sú adekvátne k geomorfologickej oblasti Nízke Beskydy a podoblasti Ondavskej vrchoviny.

Ondavská vrchovina sa ako celok javí ako široká, ale nehlboká medzihorská depresia medzi Západnými a Východnými Karpatami. Z východu je ohraničená Laboreckou vrchovinou, na juhu Beskydským predhorím, na západe pohorím Čergov, na severozápade Ľubovnianskou vrchovinou a zo severnej strany Busovom a štátnou hranicou s Poľskou republikou.
Ondavská vrchovina je pretiahnutá v smere severozápad – juhovýchod s maximálnou dĺžkou 87 km a maximálnou šírkou 45 km. Nadmorská výška chrbtov sa pohybuje prevažne okolo 500 – 600 m n. m.. Ondavská vrchovina je typom pohoria s príkrovovo-vrásovou stavbou. Územie budujú jednotky magurského flyšu. Striedajú sa tu prvky račianskej, bystrickej a čergovskej jednotky v zastúpení rôznych druhov pieskovcov, bridlíc, ílovcov a slieňov. Typický flyšový reliéf Ondavskej vrchoviny charakterizujú mierne hladko modelované tvary. Pre celé územie je morfologicky príznačné striedanie pozdĺžnymi depresiami – brázdami, prípade kotlinkami. Jednotlivé brázdy a kotliny prestavujú v rámci pohoria 6 podcelkov:

- Raslavická brázda
- Kurimská brázda
- Stropkovská brázda
- Mirošovská brázda
- Zborovská kotlina
- Ohradzianska kotlina

Medzi najvýznamnejšie geodynamické procesy prebiehajúce v širšom okolí záujmového územia patria svahová (plošná a výmoľová) erózia a svahové pohyby.

Geologické pomery

Geologická stavba a inžiniersko-geologické vlastnosti hornín

Po geologickej stránke sa územie nachádza vo vonkajšom flyšovom pásme a vyznačuje sa striedaním pieskovcov s ílovcami.
Z hľadiska ***inžiniersko-geologickej rajonizácie*** Slovenska (Atlas krajiny SR, Bratislava, 2002) sa dotknuté územie nachádza v rajóne kvartérnych sedimentov:
Rajón deluviálnych sedimentov (D), Rajón údolných riečnych náplavov (F) a v rajóne predkvartérnych sedimentov: Rajón pieskovcovo- zlepencových hornín (Sz).
Z geodynamických javov najčastejšie sú rajóny deluviálnych sedimentov postihované eróziou, zosúvaním, resp. podomieľaním a abráziou brehov tokov. Tieto prejavy sú však priamo v záujmovej lokalite výrazne eliminované malou sklonitosťou a členitosťou reliéfu a sú charakteristické skôr pre polohy v predhorí Nízkych Beskýd.
Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia je podľa Atlasu krajiny SR (2002) na dotknutom území v kategórii s hodnotami 1,00 až 1,29 m/s^2, čo predstavuje strednú úroveň podľa škály hodnotiacej územie SR. Seizmické ohrozenie v hodnotách makroseizmickej intenzity dosahuje 7° MSK-64.

Ložiská nerastných surovín

V priamo dotknutom území nie sú známe ložiská nerastných surovín. Na základe údajov z Geofondu Vaneček L. a kol. 1990) sa v širšom záujmovom území nenachádzajú ložiská nerastných surovín.

Pôdne pomery

Podľa prílohy č. 3 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) do deviatich skupín kvality.

Na dotknutom území obce Soboš sa nachádza poľnohospodárska pôda zaradená do 7.a 9. skupiny kvality podľa kódu BPEJ 0670413 a 0682673, jedná sa o menej produkčné poľnohospodárske pôdy.

Okresný úrad odbor opravných prostriedkov dňa 28.10.2022 listom č. OU-PO-OOP6-2020/053628 súhlasí s individuálnym návrhom nepoľnohospodárskeho použitia poľ. pôdy k výstavbe „OS Soboš – Giraltovce“ , čo je podkladom na vydanie rozhodnutia Okresného úradu Svidník, pozemkového a lesného odboru o trvalé odňatie PP na nepoľnohospodárske účely v súlade so zákonom č. 220/ 2004 Z.z.

Klimatické pomery

Teplotné pomery

Dotknuté územie patrí podľa klimatického členenia Slovenska(Atlas krajiny SR,2002) do teplej klimatickej oblasti, okrsku mierne vlhkého s chladnou zimou. Počet letných dní (25 °C a viac) v roku je 50-100 dní, júlový priemer teploty je 18 – 19 °C, priemerná teplota v januári je v rozpätí -4 až -5 °C a priemerná ročná teplota vzduchu je 7 – 8 °C. Podľa klimatickej klasifikácie SHMÚ patrí záujmové územie do mierne teplej klimatickej oblasti B, podoblasť B8 - mierne teplá, vlhká, vrchovinová s počtom letných dní pod 50. Priemerná júlová teplota vzduchu nad 16 °C, januárové teploty dosahujú -3,5 až -6 °C. V zime, zvlášť v januári, sa tu uplatňuje zvýšená kontinentalita zvýraznená tuhými mrazmi. Ročný chod teploty zapríčiňuje, že je tu viac ako 200 dní s priemernými dennými teplotami + 5 °C a viac, čo predstavuje širšie vegetačné obdobie. Užšie vegetačné obdobie s priemernou dennou teplotou 10 °C a viac tu trvá 150 - 175 dní. V záujmovom území je slnečnosť v lete priaznivá v zime nepriaznivá snehovosť málo priaznivá s priemernou dobou pokrývky 60 - 80 dní a priemernou výškou snehovej pokrývky 5 cm za rok.

Zrážkové pomery

V zrážkových pomeroch sa na jednej strane prejavuje vplyv Nízkych Beskýd, najmä pri južnom výškovom prúdení, na druhej strane vplyv záveternej polohy Čergovského pohoria, v dôsledku čoho sa zmenšuje účinnosť a tým aj výdatnosť zrážok. Na najväčších mesačných úhrnoch zrážok, ktoré sú v letných mesiacoch jún až august, sa najväčšou mierou podieľajú búrkové prehánky a lejaky, ktoré sú v tomto období dosť časté a pomerne intenzívne. Najväčšie ročné úhrny zrážok sú na hrebeňoch a svahoch Ondavskej a Laboreckej vrchoviny, najnižšie na juhu Svidníckeho okresu. Priemerné ročné úhrny vzrastajú smerom z juhu na sever zhruba zo 600 mm - 700 mm až na 800 mm - 1 000 mm.

Veternosť

V záujmovom území prevládajú prevažne vetry severného smeru a to v 23 % početnosti, nasledujú vetry južného a severozápadného smeru v 19 % početnosti a vetry severovýchodného smeru v 13 % početnosti. Početnosť bezvetria je 7 % dní v roku.

Záujmové územie je mierne zaťažené inverziami s priemerným ročným výskytom hmiel 60 až 85 dní/rok.

Hydrologické pomery

Vodné toky

Katastrálnym územím Soboš patrí do povodia Bodrogu a pretekajú ním dva vodné Radomka a Fijašský potok.

Radomka (hydrologické číslo: 4-30-09-119) je podstatne menšia rieka s Q100 r. = 150 m/s. Zaraďuje sa podľa STN 75 1400 do III. triedy spoľahlivosti.
Radomka je ľavostranný prítok rieky Topľa si dĺžkou 30,5 km a je tokom VI. rádu. Pramení v Ondavskej vrchovine, na južnom úpätí Čiernej hory, v nadmorskej výške približne 370 m n.m.. V blízkosti obce Mičakovce sa vlieva do Tople.
Potok Radomka je sledovaný priamo v stanici mesta Giraltovce v rkm 34,20 (plocha povodia 21,88 km^2) a pod záujmovým územím v smere toku v stanici Matovce v rkm 8,0 (plocha povodia 84,60 km^2).
Podľa odtokových pomerov je možné záujmové územie zaradiť do vrchovinno–nížinnej oblasti s dažďovo–snehovým typom odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnatosťou vo februári až apríli a s najnižšími odtokmi v septembri.

Podzemné vody

Hydrogeologické pomery sú odrazom geologickej stavby a sú v danom území pomerne jednoduché. Podľa hydrologickej rajonizácie (Šuba J. a kol.,1984) južná časť územia okresu Svidník v povodí Tople spadá do rajónu PG 110 Paleogén Nízkych Beskýd v povodí Topli. Paleogénne sedimenty nie sú priaznivé pre väčšie hromadenie podzemných vôd. Hydrologicky sú významné hlavne povrchové zóny v pieskovcoch, po ktorých dochádza k infiltrácii zrážkových vôd. Pramene v tejto oblasti sú málo výdatné. V paleogénnych sedimentoch sa nedá predpokladať súvislá a výdatná akumulácia podzemných vôd.
Z hydrogeologického hľadiska sa podzemná voda viaže najmä na polohu údolných riečnych náplavov v okolí povrchových tokov. Celé územie okresu Svidník je chudobné na podzemnú vodu a v hydrologicky nepriaznivom období sú výdatnosti vodných zdrojov veľmi nízke. Zdroje podzemných vôd predstavujú jeden z limitujúcich prvkov rozvoja verejných vodovodov. Významnejšie lokality podzemných vôd sa vyskytujú len v náplavoch Tople, prípadne jej prítokoch. Kvalita podzemných vôd je ovplyvňovaná akosťou povrchových vôd.

Prehľad o zdrojoch podzemnej vody v okrese Svidník

Okres	Využiteľné množstvá (l.s-1)	Nevyužívané zdroje (l.s^{-1})	Využívané zdroje (l.s^{-1})	Odbery (l.s$^{-1)}$
Svidník	123,90	72,30	51,60	29,80

Pramene a pramenné oblasti

Aj keď v rajóne sa vyskytuje početné množstvo prameňov, ich výdatnosť je pomerne nízka. V dotknutom území sa nevyskytujú významné pramenné oblasti, ktoré by mohli byť predmetom využívania na zásobovanie. Priamo na dotknutej lokalite sa pramene a pramenné oblasti nenachádzajú.

Termálne a minerálne pramene
V okrese Svidník je evidovaných 23 minerálnych prameňov, z ktorých 7 už neexistuje. V širšom okolí navrhovanej činnosti sa nachádza viacero minerálnych prameňov. Priamo v dotknutom území nie je vmapách evidovaný žiadny minerálny prameň.

Vodohospodársky chránené územia
Na ochranu výdatnosti, kvality a zdravotnej bezchybnosti vody vodárenských zdrojov sa vyhlasujú **ochranné pásma vodárenských zdrojov** I., II., III. stupňa. Súčasne sú **pásmami hygienickej ochrany (PHO)** podľa zákona č. 272/1994 Z.z. o ochrane zdravia ľudí.
Medzi vodohospodársky významné toky na území Prešovského kraja patrí aj vodný tok Topľa a Radomka, ktoré pretekajú k. ú. Giraltovce. Rieka Topľa patrí aj medzi vodárenské toky (od km 62,9 do km 131,3).
Z hľadiska ochrany vodných zdrojov, ako aj ich zberných oblastí, na územie Prešovského kraja plošne zasahujú **2 chránené vodohospodárske oblasti**, ktoré sú však dostatočne vzdialené od dotknutej lokality a navrhovanou činnosťou nebudú nijako ovplyvnené.
Nariadenie vlády č. 617/2004 Z.z. ustanovuje **citlivé a zraniteľné oblasti** podľa § 33 a 35 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách. Medzi zraniteľné oblasti na území Prešovského kraja patrí katastrálne územie obce Soboš nie je zaradené.
Vodohospodársky chránené územia sa priamo na dotknutej lokalite nenachádzajú.

Flóra a fauna

Predmetné územie patrí podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák, 1980) do:

- do oblasti západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale),*
- do obvodu východobeskydskej flóry (*Beschidicum orientale*),
- do regiónu Východné Beskydy,
- do podokresu Nízke Beskydy.

Najrozsiahlejším typom spoločenstiev sú lesy aj keď ich podstatná časť bola vyklčovaná a premenená na ornú pôdu, pasienky, lúky a sady. Rozloženie lesov v okrese Svidník je nerovnomerné, prevládajú vsevernej a severovýchodnej časti okresu. Z lesných typov si väčšinové zastúpenie udržal buk, miestami sú umele rozšírené kultúry smreka, smrekovca opadavého, jedle, prípadne borovice. Podľa fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník P.,- Atlas krajiny SR 2002) patrí dotknuté územie do bukovej zóny, flyšovej oblasti, okresu Ondavská vrchovina.

Potenciálna prirodzená vegetácia je predstavovanou vegetáciou rekonštruovanou do s účasných klimatických a prírodných pomerov (Michalko a kol. 1980,1986). Poznanie prirodzenej potenciálnej vegetácie územia je dôležité najmä z hľadiska prirodzenej rekonštrukcie, obnovy a ďalšieho prirodzeného vývoja vegetácie (lesnej i nelesnej) Podľa mapy potenciálnej prirodzenej vegetácie (Atlas krajiny SR 2002) by sa na dotknutom území vytvorili:
- U - Jasňovo-brestové-dubové lesy v povodiach veľkých riek,
- C - Karpatské dubovo hrabové lesy.

U - Jasňovo-brestové-dubové lesy v povodiach veľkých riek (tvrdé lužné lesy)
Do tejto jednotky patria vlhkomilné lesy na aluviálnych naplaveninách pozdĺž vodných tokov najmä v nížinách a teplejších oblastiach pahorkatín do 300 m n.m.. Vegetácia má bujný vzrast, lebo zásoby prípustných živín sú pomerne veľké a stabilné. V drevinovom

zložení sa uplatňujú najmä tvrdé lužné dreviny: jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), dub letný (*Quercus robur*), brest hrabolistý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), čremcha strapcovitá (*Padus avium*), medzi ktoré bývajú hojne primiešané aj niektoré dreviny mäkkých lužných lesov: napr. topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ osika (*Populus tremula*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), rozličné druhy vŕb a iné, na najsuchších polohách sa sporadicky vyskytuje aj hrab. V krovinnom poschodí sa vyskytuje svíb krvavý (*Swida sanguinea*), vtáčí zob (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*) a iné.

C - Karpatské dubovo-hrabové lesy: tieto mezofilné zmiešané listnaté lesy patria na Slovensku k najrozšírenejšej formácii. Druhové zloženie sa mení v závislosti najmä na klimatických pomeroch a vodnom režime stanovišťa.
V stromovom poschodí prevládajú dub zimný(*Quercus patarea*), a hrab obyčajný(*Carpinus betulus*), ďalšími druhmi sú javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*) a čerešňa vtáčia (*Cerasus aviurri*). Krovinné poschodie tvoria najmä zimolez obyčajný (*Lonicera xylosteum),*svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vtáčí zob obyčajný (*Ligustrum vulgare*) a hloh (*Crataegus sp.*).
Bylinné spoločenstvá sú zastúpené druhmi z asociácie Carici-pilosae carpinetum s dominantným výskytom ostrice chlpatej (*Carex pilosa*), ďalej sú tu hviezdica veľkokvetá (*Stelaria holostea*), veternica hájna (*Anemone nemorosa*), kostihoj hľuznatý (*Symphytum tuberosum*), snežienka jarná (*Galanthus nivalis*), marinka voňavá (*Asperula odorata L.*).

Reálna vegetácia je vegetácia, ktorá sa nachádza v súčasnosti na dotknutom území je však výsledkom zmien, ktoré sú odrazom vplyvu človeka na prírodné pomery tohto územia. Väčšia časť záujmového územia pozostáva z nelesnej vegetácie, ktorá vznikla sekundárne v dôsledku rôznych aktivít človeka. Súčasný stav vegetácie oproti potenciálnej vegetácií je výrazne zmenený. Na k. ú. Soboš sa roztrúsene vyskytujú biotopy:
- národného významu Kr3 Sukcesné štádia s borievkou obyčajnou. Ide o mezofilné borievkové porasty najmä na presýchavých typoch pasienkov asociácie Anthoxantho-Agrostietum tenuis na flyši. V podraste prevládajú druhy mezofilných pasienkov, psinček tenučký (Agrostis capillaris), kostrava červená (Festuca rubra), psica tuhá (Nardus stricta) a i.
- európskeho významu Tr1 (6210) Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte. Travinno-bylinné spoločenstvá s dominanciou teplomilných, suchomilných i mezofilných druhov zastúpené primárne na plytkých karbonátových pôdach, kde neboli vhodné podmienky pre vývoj lesa a sekundárne na plochách po vyrúbaní alebo vypaľovaní lesov. Z tráv v nich výrazne dominuje mrvica peristá (Brachypodium pinnatum), zastúpená je aj kostrava žliabkatá (Festuca rupicola), traslica prostredná (Briza media), z ďalších druhov napr. klinček kartuziánsky (Dianthus carthusianorum), lipkavec pravý (Galium verum), černohlávok veľkokvetý (Prunella grandilora), skorocel prostredný (Plantago media), ranostajovec pestrý (Securigera varia), púpavec srstnatý (Leontodon hispidus).
Ochrana flóry a fauny v uvedených súvislostiach nelimituje územie plánovanej výstavby. Na plochách záujmového územia nebol zistený žiaden druh, ktorý by patril medzi ohrozené alebo vzácne druhy pre dané územie a ani žiaden druh nie je zaradený medzi chránené druhy v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Fauna

Na základe členenia Slovenska (Atlas SR 2002) na živočíšne regióny patrí územie do:

- provincie Karpaty - oblať Východné Karpaty,
- obvod prechodný,
- okrsok nízkobesky,
- podokrsok nížinný.

Súčasná štruktúra zoocenóz na posudzovanom území je odrazom intenzívneho pôsobenia človeka v krajine a jedná sa výrazne zmenený priestor vo vzťahu k relatívne pôvodnej štruktúre zoocenóz. V širšom riešenom území sa uplatňujú druhy od nížinných až po horské druhy. Do riešenej lokality zasahujú druhy viazané na urbanizovanú kultúrnu krajinu. K najbežnejším druhom patria zástupcovia spevavcov - lastovičky, sýkorky, drozdy, trasochvost biely, vrabec domový a žltochvost domový, z cicavcov najmä drobné zemné cicavce. Faunu priamo riešeného územia tvoria prevažne kozmopolitné synantrópne druhy viazané na biotopy ľudských sídiel a priemyselnú krajinu, s nízkou druhovou diverzitou.
Druhovú diverzitu širšieho územia zvyšujú prítomné významnejšie krajinotvorné prvky (les, okolie vodného toku a pod.).

Chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy

Z druhov chránených podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a uvedených v prílohe vyhlášky č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z., nebol v území priamo dotknutom výstavbou zaznamenaný výskyt žiadnych rastlín a živočíchov, ktoré by boli na toto územie stabilne naviazané.

Významné migračné koridory

V dotknutom území sa nenachádzajú významné migračné koridory živočíchov.

Chránené územia a ich ochranné pásma

Katastrálne územie obce Soboš sa nachádza na území, na ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny platí prvý stupeň územnej ochrany (všeobecná ochrana).

Maloplošné chránené územia

V širšom okolí sa nachádza prírodná rezervácia **PR Radomka** (k.ú. obce Matovce) v alúviu toku Radomky severne od Giraltoviec s rozlohou 15,54 ha. Územie predstavuje komplex zachovaných mezofilných a aluviálnych lúk až po slatinné spoločenstvá vyskytujúce sa v južnej časti Nízkych Beskýd.

Veľkoplošne chránené územia

V záujmovom území ani v jeho bližšom území sa veľkoplošné chránené územia nenachádzajú.

Chránené stromy

Chránené stromy sa v dotknutom území nenachádzajú.

NATURA 2000

NATURA 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok.

V širšom okolí je územie pozdĺž Tople súčasťou navrhovaného územia európskeho významu Natura 2000 SKUZV 07757 Topľa, ktorý vedie od obce Komárov/PR - Slatina

pod Lieskovcom/až po obec Lužany pri Topli. Predmetom ochrany sú hydrické biotopy, brehové porasty Tople - vŕbovo - topoľové spoločenstva na prítokoch s prevahou jelše lepkavej.

Priamo na území kde sa navrhuje predmetná činnosť nie sú súčasťou chráneného územia národnej siete chránených území a nie sú ani súčasťou žiadneho chráneného územia patriaceho do európskej sústavy chránených území Natura .

Na riešenej parcele č. C - KN 236/45, ktorá je už vedená ako trvalý trávnatý porast sa vyskytuje Lk1 (6510) Nížinné a podhorské kosné lúky – biotop európskeho významu. Podľa RÚSES okresu Svidník riešené parcely sú súčasťou genofondovej lokality Sk19 Sobošská, ktorú tvorí komplex lesných porastov s prevahou borovice lesnej a travinno-bylinných a krovinových spoločenstiev. Významná lokalita teplomilnej flóry s výskytom chránených a ohrozených druhov rastlín (črievičník papučkový, veternica lesná a i.).

Na ploche riešených parciel výskyt chránených a ohrozených druhov rastlín nebol zaznamenaný (*stanovisko ŠOP SR, RCOP Prešov, list č. RCOP PV/971-001/2022 zo dňa 27.10.2022).*
Pri plánovanej výstavbe dôjde k zničeniu trávinno-rastlinného biotopu Lk1. V súlade s § 6 ods. 2 zákona OPaK je preto potrebný súhlas orgánu ochrany prírody.

Ochranné pásma
Z hľadiska horninového prostredia sa v trasách žiadne prírodné zdroje nevyskytujú. Rieka Topľa je vodárenským tokom v celom úseku od prameňa až po Giraltovce.

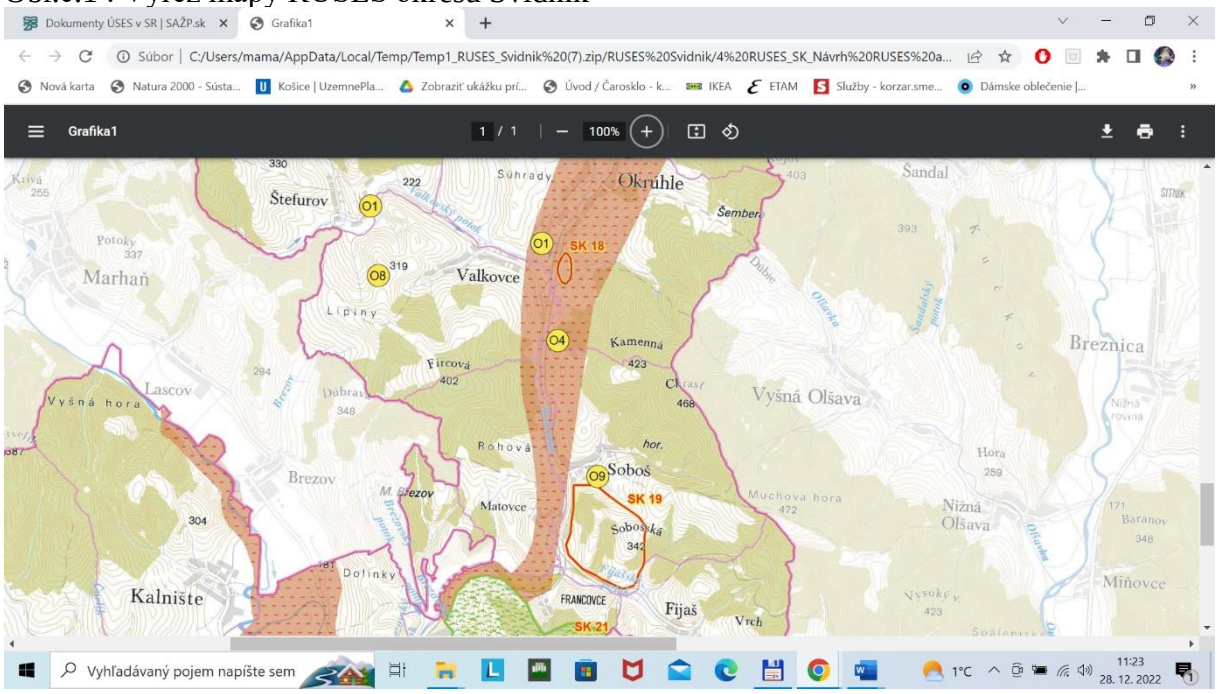
Vodohospodársky chránené územia
Chránené vodohospodárske oblastí sú oblasti, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd. Na dotknutej lokalite aani v jej okolí nie je vyhlásené vodohospodársky chránené územie

Územný systém ekologickej stability
Územný systém ekologickej stability predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj. Základ tohto systému tvoria biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.
V roku 2014 bol pre okres Svidník spracovaný nový Regionálny územný systém ekologickej stability ktorý vymedzil jednotlivé prvky ÚSES na regionálnej úrovni.

Prvky územného systému ekologickej stability v rámci katastra obce Soboš podľa RÚSES sú nasledovné:
Regionálny biokoridor RBk 5 Radomka: biokoridor prechádza pozdĺž alúvia vodného toku Radomky a prepája RBc centrálnej časti okresu s RBk Topľa. RBk Radomka predstavuje dobre vyvinuté brehové porasty s vŕbou bielou, jelšou lepkavou a lieskou obyčajnou. Biokoridor reprezentuje vhodné prostredie pre vlhkomilné a močiarne rastlinné spoločenstvá, ako aj pre migráciu vodného vtáctva a ostatnej vodnej fauny. Pri prechode cez intravilán mesta Giraltovce prechádza cez nespevnené koryto Radomky, ktoré je miestami lemované aj vzrastlou zeleňou pozostávajúcou z ovocných stromov, ojedinelých agátov, ako aj nízkej zelene.

Genofondová lokalita SK19 Sobošská tvorí komplex lesných porastov s prevahou borovice lesnej *(Pinus sylvestris)* a travinno-bylinných a krovinových spoločenstiev. Významná lokalita teplomilnej flóry. V trávnatých porastoch mrvice peristej *(Brachypodium pinnatum)* bol udávaný výskyt čievičníka papučkového *(Cypripedium calceolus)* a veternice lesnej *(Anemone sylvestris),* ktorých prítomnosť sa však už dlhšie nepodarilo potvrdiť.
Táto genofondová lokalita bola vymedzená južne od lokality navrhovanej činnosti.

Obr.č.1 : Výrez mapy RÚSES okresu Svidník

Uvedená kostra ekologickej stability je vhodne prepojená na ekologické prvky nachádzajúce sa v priľahlých katastroch.

RÚSES okresu Svidník vymedzuje v rámci okresu aj ***územný systém negatívnych faktorov*** (ďalej ÚSNF), ktorého súčasťou je aj k. ú. obce Soboš.

- ***Koridor ÚSNF I. rádu*** - tvorí ho trasa cesty I. triedy I/21 (E371) v úseku centra mesta Svidník a centra mesta Giraltovce, ako aj v obciach Ladomirová, Hunkovce, Krajná Poľana, Kračúnovce, Lúčka, Soboš, Okrúhle, Radoma a Stročín. Tento frekventovaný úsek cesty vedie aj pozdĺž západnej hranice k. ú. Soboš. Okrem výraznej líniovej bariéry sa tu prejavuje aj zvýšená hluková záťaž, svetelné efekty, vibrácie a emisie z mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia.
- ***Plochy ÚSNF*** – tvorí ich o. i. aj katastrálne územie Soboš vzhľadom ku skutočnosti, že na území bola zaznamenaná zvýšená koncentrácia cudzorodých látok v podzemných vodách.

Mokrade

Vodné a mokradné spoločenstvá patria medzi najohrozenejšie typy ekosystémov. Na ich ochranu bol prijatý medzinárodný „Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva“ (Ramsarský dohovor), ku ktorému sa v roku 1990 pridala aj Slovenská republika. Za mokrade sú v zmysle tohto dohovoru považované všetky biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarmi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo

dočasnými, stojatými aj tečúcimi. Členské štáty dohovoru sa zaviazali chrániť mokrade na svojom území, vypracovať a realizovať opatrenia vo vzťahu k existujúcim mokradiam. Vybrané mokrade boli prihlásené na zápis do svetového Zoznamu mokradí medzinárodného významu.

Na Slovensku sú mokrade rozčlenené do 5 kategórií:

1. Medzinárodne významné mokrade – sem sú zaradené mokrade spĺňajúce kritériá Ramsarskej konvencie pre zapísanie do Zoznamu mokradí medzinárodného významu. Podľa evidencie ŠOP SR sa na území okresu Svidník medzinárodne významné mokrade nenachádzajú.
2. Ostatné medzinárodne významné mokrade – majú medzinárodný význam.
3. Národne významné mokrade – sú mokrade významné z celoslovenského (národného) hľadiska. Podľa evidencie ŠOP SR sa na území okresu Svidník národne významné mokrade nenachádzajú.
4. Regionálne významné mokrade – do tejto kategórie mokradí patria lokality rôznej veľkosti s výraznejším hydrologickým, biologickým a ekologickým ovplyvňovaním okolia (minimálne niekoľkých obcí). Podľa evidencie ŠOP SR sa na území okresu Svidník nachádza 8 regionálne významných mokradí, avšak žiadna na katastrálnom území Soboš.
5. Lokálne významné mokrade – predstavujú menšie lokality ovplyvňujúce najbližšie okolie, so sústredeným výskytom bežných druhov rastlín a živočíchov viazaných na mokrade. Podľa evidencie ŠOP SR sa na území okresu Svidník nachádza 9 lokálne významných mokradí, žiadna z nich sa nenachádza na katastrálnom území Soboš.

Na katastrálnom území Soboš sa nenachádzajú mokrade uvedených kategórií.

III. 2 KRAJINA, KRAJINNÝ OBRAZ, STABILITA, OCHRANA A SCENÉRIA

Štruktúra krajiny

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) je výsledkom dlhodobého pôsobenia antropického tlaku na krajinu, veľkosť ktorého ovplyvňuje mieru stability a kvality krajiny. Súčasnú krajinnú štruktúru tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne alebo úplne pozmenených dynamických systémov, ako aj novovytvorené umelé prvky, ktoré vznikli na osnove prvotnej štruktúry. Jej prvky možno charakterizovať najmä ako fyzické formy využitia zeme a reálnej bioty a ako objekty a výtvory človeka (*Miklós, L., 1993*). Súčasná krajinná štruktúra odráža súčasný stav využitia zeme v záujmovom území. Využitie zeme možno charakterizovať veľkým množstvom ukazovateľov (*Žigrai, 1989)*, najčastejšie je to spôsob a formy využitia zeme (veľkosť a tvar), funkčné charakteristiky (poloha, dostupnosť, obrábateľnosť parcely) (*Žigrai, F., Miklós, L. a kol., 1980*).

Územno-technické prvky určujúce rozvojové možnosti obce sú:

- priľahlé lesné masívy katastrálneho územia (neobmedzujú navrhovanú lokalitu),
- svahové deformácie v severozápadnej časti k. ú. (nezasahujú do navrhovanej lokality)
- pozitívne prvky územného systému ekologickej stability (nachádzajú sa v širšom okolí navrhovanej činnosti
- technická infraštruktúra obce :
  - verejná vodovodná sieť (nezasahuje do navrhovanej lokality)
  - rozvod plynu (nezasahuje do navrhovanej lokality)
  - nadzemné elektrické vedenie a jeho ochranné pásmo, prechádzajúce južným okrajom zastavaného územia obce (nezasahuje do navrhovanej lokality)
- trasa cesty I. triedy I/21 (E371) vedie cez západnú hranicu k. ú. Soboš.

Urbanisticky je územie svojou polohou, orientáciou a možným komunikačným napojením vhodné na realizáciu navrhovanej činnosti. Vhodným architektonickým riešením doplneným o plochy zelene je možné pozitívne ovplyvniť estetický výraz danej lokality.

Záujmové územie predstavuje typickú pahorkatinovú krajinu s prevažným zastúpením ornej pôdy. Reliéf krajiny má charakter erózno-denudačného typu a sedimentovej rezanej krajiny. Rovné plochy v nive Tople sú využívané ako orná pôda. Strmšie plochy okolo rieky Radomka sú využívané ako lúky a s horšími pôdnymi pomermi ako pasienky. Najmenej úrodné pôdy vo východnej časti katastra sú využívané ako lesné porasty.

Ochrana krajiny
Abiotické podmienky, horizontálna a vertikálna členitosť širšieho záujmového územia rozhodujúcou mierou formovali podmienky pre biotickú zložku. Antropogénne využívanie územia zasa ich zachovalosť alebo ohrozenosť. Faunistická a floristická zložka v území je viazaná na ekosystémy lesov, polí, trávnych porastov a ich refúgií, plochy krovitých porastov v okolí vodných tokov, mokradí, ako aj na samotné vodné ekosystémy.

Scenéria krajiny a krajinný obraz
V širšom území prevládajú prvky, ktoré svojou ekologickou hodnotou patria medzi pozitívne krajinotvorné prvky. Mimo zastavaného územia sú to lesy, vodné plochy, záhrady, lúky a pasienky s pokryvnosťou cca 57 %. Územie má teda relatívnu prevahu prírodných prvkov. Technické objekty a urbanizované časti majú menšie zastúpenie.

III. 3 OBYVATEĽSTVO JEHO AKTIVITY, INFRAŠTRUKTÚRA, KULTÚRNO HISTORICKÉ HODNOTY ÚZEMIA

Posudzovaná lokalita sa nachádza v k. ú. Soboš, v okrese Svidník.

Obec založili na zákupnom práve na území panstva Radoma v polovici 14. storočia. Obec je doložená z roku 1414 ako Zabus, Zobos, neskôr ako Soowos (1427), Szoboss (1618), Soboss (1773), Soboč (1920), Soboš (1927); maďarsky Szoboss.

V roku 1427 mala port. Patrila panstvu Makovica. Koncom 15. storočia po vpádoch poľských vojsk sa takmer vyľudnila. Obyvatelia sa zaoberali rybárstvom (v 17. storočí), chovom dobytka a poľnohospodárstvom.

V 18. storočí bola známa kvalita tunajšej hliny na výrobu fajanse. Do 20. storočia mali tu majetky Bánovci. V roku 1787 bolo v obci 37 domov a 264 obyvateľov, v roku 1828 bolo 41 domov a 320 obyvateľov. Od polovice 19. storočia tu bolo vysťahovalectvo.

Za I. ČSR sa obyvateľstvo zaoberalo poľnohospodárstvom a prácou v lesoch. Časť obyvateľov pracovala v priemyselných podnikoch na okolí.

Počet obyvateľov k 31.12.2021 spolu 142
muži 70
ženy 72

Predproduktívny vek (0-14) 19
Produktívny vek (15-64) 99
Poproduktívny vek (65+) 24

Občianska a technická vybavenosť
Ihrisko pre futbal (okrem školských)
Rozvodná sieť plynu
Komunálny odpad
Využívaný komunálny odpad
Zneškodňovaný komunálny odpad

K pamiatkam patrí kostol grécko-katolícky z roku 1800.

Priemyselná výroba
Okres Svidník je v rámci Slovenskej republiky jednou z najmenej priemyselne rozvinutou oblasťou, s málo rozvinutou infraštruktúrou, bez železnice. Ekonomická aktivita obyvateľstva je zameraná predovšetkým na poľnohospodárstvo, čiastočne na stavebníctvo, odevný, kožiarsky, drevársky aspracovateľský priemysel a strojárstvo.
Hospodárska výroba je na území okresu koncentrovaná predovšetkým do miest Svidník a Giraltovce. Všeobecne sa okres vyznačuje vysokou ekonomickou aktivitou, ale slabou výrobnou základňou.

Obec Soboš má vybudované zásobovanie pitnou vodou, verejná kanalizácia nie je vybudovaná. Posudzované územie bude odkanalizované cez novú ČOV s vyústením do recipientu Radomka.

Na dotknutej lokalite nie sú známe žiadne archeologické ani paleontologické náleziská a taktiež nejde o geologickú lokalitu.

III. 4 SÚČASNÝ STAV KVALITY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA

Záujmové územie je považované za menej zaťažené z hľadísk dopadu narušených zložiek životného prostredia na jeho celkový stav. Medzi hlavné zdroje znečisťovania životného prostredia v rámci záujmového územia, ktoré negatívne vplývajú na zložky životného prostredia ako aj na kvalitu života obyvateľov a ktoré spôsobujú závažné environmentálne problémy môžeme zaradiť:

- vody, kaly, tuhé odpady atď. s možnosťou kontaminácie ovzdušia, povrchových a podzemných vôd, pôdy a horninového prostredia,
- poľnohospodárske prevádzky a ďalšie hospodárske aktivity, produkujúce emisie, odpadovévody, kaly, tuhé odpady,
- doprava a technická infraštruktúra, spôsobujúca hlučnosť, produkciu exhalátov, bariérový efekt pre migráciu živočíchov a pod.
- prevádzky občianskej vybavenosti, služieb miestneho významu a iných objektov produkujúcich emisie, odpady a pod. v menšom rozsahu.

Znečistenie ovzdušia
Od roku 2000 je vývoj hlavných znečisťujúcich látok sledovaný prostredníctvom databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS), ktorá sa spracováva za jednotlivé okresy na príslušných úradoch životného prostredia. Národná centrálna databáza inventarizácie emisií je umiestnená na serveri SHMÚ.

Na území okresu Svidník nie je lokalizovaná žiadna monitorovacia stanica Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia SHMÚ, ktorá realizuje kontinuálne analýzy základných polutantov lokálneho znečistenia ovzdušia.
V okrese Svidník je v systéme NEIS bolo v roku 2012 evidovaných jeden veľký zdroj a 62 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia. Územie nie je zaťaženou oblasťou. Na znečisťovaní ovzdušia sa v najväčšej miere podieľajú zdroje tepla a automobilová doprava. Na území okresu by sme mohli vymedziť aj malé zdroje znečistenia, hlavne tam, kde obce nie sú plynofikované. Z celkového počtu 68 obcí je plynofikovaných 41, zvyšných 27 plynofikáciu nemá.

Znečistenie povrchových vôd
Povrchové toky v okrese patria vo väčšine do povodia rieky Ondavy, južná a juhozápadná časť do povodia Tople. Oba toky sú súčasťou čiastkového povodia Bodrogu. V roku 2007/ 2008 (Makovinská, 2009) sa hodnotil stav vody na 26 odberových miestach (viď tabuľka). Ekologický stav na 23 miestach bol dobrý a na 3 priemerný. Chemický stav bol dobrý na všetkých odberných miestach. Vodné toky z priľahlých intenzívne poľnohospodársky obhospodarovaných plôch sú negatívne ovplyvnené splachmi chemikálií a hnojív.

Odberné miesta Radomky v okrese Svidník a jej ekologický a chemický stav

Kód VÚ	Názov VÚ	RKm-od	RKm-do	Čiastkové povodie	Ekologický stav	Chemický stav
SKB0034	Radomka	29,10	0,00	Bodrog	2	D

Hluková záťaž
Podľa poznatkov zdravotníctva hluková hladina 65 dB(A) predstavuje hranicu, od ktorej začína byť negatívne ovplyvňovaný vegetatívny nervový systém.
Dopravný hluk je zo všetkých zdrojov hluku najzávažnejší, nakoľko pomerne vysokými intenzitami postihuje celú populáciu, bez ohľadu na vek, pohlavie, či zdravotný stav. Zvlášť závažná je hlučnosť v noci. Výrazným líniovým zdrojom hlukovej záťaže sú predovšetkým prieťahy štátnych ciest I. triedy s veľkým podielom nákladnej tranzitnej dopravy. Obcou Soboš prechádza cesta č. I//21, ktorá je významným zdrojom zaťaženia obyvateľstva hlukom z cestnej dopravy.

Radónové riziko a žiarenie
Územie Prešovského kraja je pomerne rovnomerne začlenené do nízkej a strednej kategórie radónového rizika. V nízkej kategórií Rn rizika sa nachádza Podtatranská kotlina, prevažná časť Ondavskej a Laboreckej vrchoviny, Bukovských vrchov. Vysoké riziko Rn nebolo na území Prešovského kraja priamym meraním zistené.

Environmentálne záťaže
Podľa Informačného systému environmentálnych záťaží SR *(www.enviroportal.sk)* na katastrálnom území Soboš nie sú evidované žiadne pravdepodobné environmentálne záťaže (Register A), environmentálne záťaže (Register B) ani sanované/rekultivované lokality (Register C).

Zdravotný stav obyvateľstva
Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia nielen ekonomickej, sociálnej a environmentálnej situácie, ale podstatnú úlohu majú priame faktory, ktoré vychádzajú z výživových návykov, životného štýlu, úrovne zdravotnej starostlivosti a pod. Ukazovateľ strednej dĺžky života patrí k základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva v

ktorom sa odrážajú ekonomické, sociálne a pracovné, životné a kultúrne podmienky. Syntetickým ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života, t. j. nádej na dožitie.

Vzhľadom na nedostatok aktuálnych výskumov v oblasti zdravotného stavu obyvateľstva za jednotlivé sídla pri spracovaní vychádzame z hodnotenia zdravotného stavu obyvateľstva za okresu Svidník, ku ktorému uvedené sídlo patrí. Na dĺžku života ľudí a zvýšenú chorobnosť negatívne vplývajú tri hlavné príčiny: stav životného prostredia, životný štýl a zdravotnícka starostlivosť. Rizikovými faktormi ovplyvňujúcimi dĺžku života sú napr. hluk, vibrácie, radiácia, tepelné znečistenia, škodlivé látky v ovzduší, vo vode a v potravinovom reťazci. Kvalita životného prostredia je jedným z rozhodujúcich faktorov vplývajúcich na zdravie a priemerný vek obyvateľstva. Jej priaznivý vývoj je základným predpokladom pre dosiahnutie pozitívnych trendov v základných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva.
Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných podmienok je stredná dĺžka života pri narodení. Od roku 1994 zaznamenáva stredná dĺžka života v Slovenskej republike trvalý nárast.

Okres Svidník patrí v rámci Prešovského kraja medzi okresy s najvyššou strednou dĺžkou života. Citlivým ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva, ako aj zdravotníckej starostlivosti, je novorodenecká úmrtnosť a dojčenská úmrtnosť.
V sledovanom období zaznamenali najvyššie hodnoty okresy Kežmarok, Poprad, Prešov a Svidník. V okrese Svidník bola novorodenecká úmrtnosť na úrovni 10,99 ‰ (priemer v SR: 4,68 ‰) a dojčenská úmrtnosť 10,99 ‰ (7,63 ‰).

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť - mortalita. Vzhľadom na skutočnosť, že v Prešovskom kraji žije najmladšie obyvateľstvo v SR, kraj dosahuje najnižšiu mortalitu.

V okrese Svidník najčastejšími príčinami smrti boli choroby obehovej sústavy a následne nádorové ochorenia. Z hľadiska epidemiologickej situácie nebolo v okrese Svidník zaznamenané významné zastúpenie infekčných chorôb. V súčasnosti dostupné údaje neumožňujú dostatočne kvantitatívne určiť podiel kontaminácie životného prostredia na vývoji zdravotného stavu. Vplyv životného prostredia sa odhaduje na 15 – 20 %. V každom prípade ide o nezanedbateľnú zložku.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 POŽIADAVKY NA VSTUPY

Navrhovaná činnosť sa nachádza v nezastavanom území katastra obce Soboš. Stavba bude realizovaná na pozemku klasifikovanom ako trvalý trávny porast. V zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o IPKZ navrhovateľ požiadal o povolenie na trvalé odňatie poľnohospodárskej pôdy.

V rámci dočasného záberu bude umiestnené zariadenie staveniska, prístupové rampy na

stavbu, prechodné skládky zemín a stavebného materiálu.

IV.1.1 Doprava

Nároky na dopravu predstavujú nároky na statickú dopravu a nároky na dopravnú obsluhu v súvislosti s prevádzkou obytného súboru. V etape výstavby navrhovanej činnosti budú v hodnotenom území kladené dopravné nároky na miestne existujúce komunikácie v súvislosti so zásobovaním stavby surovinami, presunom výkopových a násypových materiálov a pod.
Prístup na stavenisko bude zabezpečený z jestvujúcej komunikácie I/21. Počas výstavby navrhovanej činnosti dôjde k dočasnému obmedzeniu cestnej premávky na existujúcich cestách.

Stavba nemení súčasnú dopravnú situáciu. Návrh komunikačného systému riešeného územia vychádza z rozboru dopravných vzťahov a logickej väzby na existujúcu dopravnú sieť ako aj potrieb dopravnej obsluhy riešeného a posudzovaného areálu navrhovanej činnosti. Hlavný vstup do územia je v juhozápadnom rohu parcely, miestna obslužná komunikácia je navrhovaná v max sklone 12 %. Bude vybudovaná styková križovatka s odbočovacím pruhom vyraďovacím a pripájacím.
Dotknuté územie bude dopravne napojené na miestny komunikačný systém. Navrhované parkovacie miesta budú pokrývať potreby obytného súboru s polyfunkciou i verejnosti.

Podrobné rozpracovanie, detaily napojenia, vrátane organizácie dopravy a prenosného dopravného značenia bude v ďalšom stupni projektovej dokumentácie, nakoľko posudzovanie vplyvov na životné prostredie (EIA) sa vykonáva pred vydaním územného rozhodnutia na základe projektovej dokumentácie pre územné rozhodnutie (DUR).

V dokumentácii predkladanej na následné povoľovacie konania bude v textovej aj grafickej časti opísané dopravné napojenie ako aj celková organizácia dopravy v území súvisiacom s navrhovanou činnosťou v súlade s príslušnými normami STN a technickými podmienkami.

IV. 1.2 Zásobovanie vodou

Objekt bude zásobovaný vodou pre nasledovné účely využitia :

- pre sociálne a pitné účely
- plnenie funkcie požiarneho vodovodu.

Objekt bude mať novú prípojku vody, napojená bude na verejnú vodovodnú sieť.

Výpočet potreby vody je vypracovaný na základe Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z. z. Ministerstva životného prostredia SR zo dňa 14.11.2006.

Počet obyvateľov	500 osôb
Potreba vody : bytový fond	1 5215 l/os/deň

Priemerná denná potreba vody
$Q_p = \Sigma(n * q) = 500 * 152 = 76\,000\ l.d^{-1} = 0{,}879\ ls^{-1}$
Max. denná potreba vody
$Q_d = Q_p * k_d = 76\,000 * 1{,}2 = 91\,200\ l.d^{-1} = 1{,}056\ l.s^{-1}$

Max. hodinová potreba vody
$Q_h = Q_d * k_h = 1,007 * 2,1 = 2,115\ l.s^{-1}$

Ročná potreba vody
$Q_r = Q_p * 365 = 72,5 * 365 = 27\ 740\ m^3 rok^{-1}$

IV.1.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Dodávka elektrickej energie bude zabezpečená navrhovanou VN prípojkou z novonavrhovanej trafostanice.

IV.1.4 Zásobovanie teplom a plynom, vzduchotechnika a telekomunikačné rozvody

Zdrojom tepla budú tepelne čerpadla, fotovoltika ,solárne panely.

IV. 1.5 Nároky na pracovné sily

Možno predpokladať, že výstavba môže do určitej miery slúžiť ako zdroj miestnych pracovných príležitostí. Pracovné sily počas výstavby zabezpečí zhotoviteľ výstavby.

V obytnom súbore s polyfunkciou sa uvažuje cca s 500 obyvateľmi a 20 zamestnancami v komerčných priestoroch.

IV.2 ÚDAJE O VÝSTUPOCH

IV.2.1 Odpadové vody a odkanalizovanie

Počas výstavby:
Potrebu technologickej vody bude zabezpečovať dodávateľ stavebných prác samostatne v priestore mimo dotknutého územia (výroba betónových zmesí a pod.). V prípade potreby technologickej vody je potrebné zabezpečiť zdroj vody. Možným zdrojom vody je odber vody z vodného toku. O súhlas na odber vody je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy okresný úrad životného prostredia.
Počas výstavby vodných stavieb bude zhotoviteľ stavby povinný zabezpečiť dočasné šatne a hygienické zariadenia (mobilné bunky) pre pracovníkov s pravidelným odvozom splaškových odpadových vôd do čistiarne odpadových vôd.

Počas prevádzky :
Odvedenie odpadných vôd splaškových a dažďových bude riešené do kanalizácie cez vlastnú ČOV s vyústením do recipientu Radomka (hydrologické číslo 4-30-09-119.

Podľa údajov SHMU list č. 305-3762/2022/12679 z 19.11.2022) zaslal nasledovné hydrologické údaje :

Tok Profil	**Plocha povodia**	**Priem. Ročný prietok**	**Q_{355} - denné**
Radomka – Matovce S.k v km 8,0	84,60m^2	0,570 $m^3.s^{-1}$	0,999 $m^3.s^{-1}$

Uvedené údaje vyjadrujú hydrologický potenciál obdobia 1961 – 2000 a podľa STN 751400 ich zaraďujeme do III. triedy spoľahlivosti.

Stanovenie bilancie splaškových odpadových vôd :
Maximálny prietok splaškových vôd sa určí z výpočtovej potreby vody Qp (l/deň) vynásobený súčiniteľom hodinovej nerovnomernosti určený podľa počtu pripojených obyvateľov.
Stanovenie množstva dažďových vôd bude podľa STN 73 6760.

Odpadové vody z povrchového odtoku z parkovacích miest budú prečistené v odlučovači ropných látok s výstupnou hodnotou čistenia NEL =2 mg/l.

IV.2.2 Odpady

V priebehu stavebných prác, resp. prevádzky navrhovaného objektu vzniknú v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov (ďalej len „ Katalóg odpadov“) nasledovné druhy odpadov:

- **Odpady vznikajúce počas výstavby**

V priebehu výstavby objektov vzniknú odpady, ktoré patria v zmysle vyhlášky č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov do skupiny č.17 - stavebné odpady a odpady z demolácií (vrátane výkopovej zeminy, ktorá sa prevažne využije na vyrovnanie nerovnosti areálu):

Kat. číslo odpadu	Kategória odpadu	Názov a druh odpadu	Množstvo odpadu	Spôsob zhodnotenia/zneškodnenia
15 01 01	O	obaly z papiera a lepenky		R1,R3
15 01 02	O	obaly z plastov		R1
15 01 03	O	obaly z dreva		R1,R3
15 01 06	O	zmiešané obaly		R1
15 01 10	N	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami		R1
15 02 03	O	absorbenty, filtračné materiály, handry na čistenie a ochranné odevy iné ako uvedené v 15 02 02		R1
17 01 01	O	betón		R5
17 01 02	O	tehly		R5
17 01 03	0	obkladačky, dlaždice a keramika		R5
17 01 07	O	zmesi betónu, tehál, obkladačiek a keramiky iné ako uvedené v 17 01 06	4,2 t	R5
17 02 01	O	drevo		R1,R3
17 02 02	O	sklo	0,2 t	R5
17 02 03	O	plasty	0,7 t	R5
17 02 04	N	sklo, plasty a drevo obsahujúce nebezpečné látky alebo kontaminované nebezpečnými látkami		R1
17 03 02	O	bitúmenové zmesi iné ako uvedené v 17 03 01		R5

17 04 05	O	železo a oceľ	0,8 t	R4
17 04 11	O	káble iné ako uvedené v 17 04 10	0,02 t	R4
17 05 04	O	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	1,0 t	R5
17 05 06	O	výkopová zemina iná ako uvedená v 1705 05		Spätné využitie v stavbe
17 06 04	O	izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	0,03	R5
17 08 02	O	stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 17 08 01	0,04 t	R5
17 09 03	N	iné odpady zo stavieb a demolácií vrátane zmiešaných odpadov obsahujúce nebezpečné látky	0,1 t	R1
20 03 01	O	zmesový komunálny odpad	0,04 t	R1

Odpady, vzniknuté pri výstavbe, ktoré nie sú nebezpečné (O) budú umiestnené v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z energeticky zhodnotené v zariadení ZEVO.
Ostatné vhodné odpady (sklo plasty, železo) budú odovzdané na recykláciu. Spôsob nakladania s odpadmi, vznikajúcimi pri výstavbe a prevádzkovaní navrhovanej stavby je v súlade s **Programom odpadového hospodárstva SR v rokoch 2016 - 2020**.
U stavebných odpadov kategórie ostatný sa zabezpečí opätovné použitie, recyklácia vrátane zasypávacích prác ako náhrady za iné materiály alebo jeho zhodnotenie. Znižovať množstvo zneškodňovaných stavebných odpadov a odpadov z demolácií je v súlade s **Programom predchádzania vzniku odpadu v SR na roky 2019 – 2025,** ktorý pre stavebné odpady nie je primárne zameraný na predchádzanie vzniku odpadu, ale na jeho recykláciu resp. opätovné využitie.
Výkopová zemina, vznikajúca pri budovaní navrhovanej činnosti bude priebežne odvážaná zo staveniska na zemník. So zeminou bude nakladané i počas realizácie spevnených plôch, pri pokládke inžinierskych sietí, súvisiacej dopravnej infraštruktúry a pri terénnych úpravách. Počas realizácie stavby bude prebytočná výkopová zemina a stavebný odpad, ktorý nie je inertný, resp. je znečistený zneškodnený na skládke činnosťou D1, ktorú prevádzkuje organizácia s oprávnením na skladovanie tohto druhu odpadu.
Vyhláška MŽP SR č. 344/2022 Z.z. o stavebných odpadoch a odpadoch z demolácií s účinnosťou od 25.10. 2022 ustanovuje podľa § 105 ods. 3 písm. e) zákona č. 79 /2015 Z.z. o odpadoch v znení zákona č. 230/2022 Z.z. povinnosti pri nakladaní s odstráneným stavebnými materiálmi, stavebnými odpadmi a odpadmi z demolácií.
Pri trvalo odnímanej skrývke humusového horizontu poľnohospodárskej pôdy sa musí zabezpečiť jej hospodárne využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu.

Bližšie špecifikovanie druhu odpadu bude pri realizácii stavby. K žiadosti o kolaudačné rozhodnutie stavebník doloží príslušnému okresnému úradu, odb. životného prostredia potvrdenie o prevzatí stavebného odpadu na povolenú skládku, resp. na využitie ako druhotnej suroviny, resp. potvrdenie o nezávadnosti dekontaminovaného materiálu pre jeho ďalšie využitie.

- **Odpady vznikajúce počas prevádzky :**

Počas prevádzkovania navrhovanej stavby bude vznikať odpad súvisiaci s prevádzkou a to :

- odpad z domácností – komunálny odpad,

- odpad z údržby domácností– napr. pri výmene nefunkčných svetelných zdrojov, elektrických a elektronických zariadení a pod.

Predpokladané druhy odpadov, ktoré budú vznikať počas prevádzky objektu :

13 05 02	Kaly z odlučovačov oleja z vody	N
13 05 07	Voda obsahujúca olej z odlučovačov oleja a vody	N
15 01 02	Obaly z plastov	O
15 01 07	Obaly zo skla	O
20 01 01	Papier a lepenka	O
20 01 02	Sklo	O
20 01 39	Plasty	O
20 01 01	Separované zbierané zložky KO (okrem 15 01) papier a lepenka	O
20 01 02	Separované zbierané zložky KO (okrem 15 01) sklo	O
20 01 08	Kuchynský BRO	O
20 02 01	Odpady zo záhrad a parkov - BRO	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O
20 03 07	Objemný odpad	O
20 0303	Odpad z čistenia ulíc	O

Presná špecifikácia odpadov bude v ďalšom stupni projektovej dokumentácie.

Spôsob nakladania s odpadmi, vznikajúcimi pri výstavbe a prevádzkovaní navrhovanej stavby bude realizovaný v zmysle platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve a v súlade so všeobecne záväzným nariadením obce. Pri nakladaní s odpadmi zo zelene majú občania možnosť kompostovania v kompostovacích zásobníkoch.
Pre zabezpečenie zneškodňovania uvedených odpadov podľa platnej legislatívy v odpadovom hospodárstve bude uzatvorená zmluva s oprávnenou organizáciou v zmysle zákona č.79/2015 Z.z.. Uvedená firma musí vlastniť na túto činnosť príslušné povolenia orgánov štátnej správy v odpadovom hospodárstve, pričom odobraté odpady budú firmou prepravené k prevádzkovateľom zariadení na zneškodňovanie odpadov skládky, spaľovne nebezpečného odpadu), alebo budú upravené na zariadeniach pre úpravu odpadov vákuovou destiláciou, extrakciou prípadne fyzikálnou úpravou. Odber odpadov sa uskutoční v zmluvne dohodnutých termínoch.
Organizácie – vykonávajúce zmluvné zneškodnenie odpadov musia byť na tieto úkony spôsobilé v zmysle Zákona č. 79/2015.

IV.2. 3 Znečistenie ovzdušia, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia, vyvolané investície

- ***Zdroje znečistenia ovzdušia***

Zdroje znečistenia ovzdušia pri posudzovaní navrhovanej činnosti je potrebné odlišovať ako zdroje počas výstavby a počas prevádzky.

Počas výstavby - Podľa charakteru prevažne sa vyskytujúcich prác na stavbe a podľa Vyhlášky MPŽPRR SR č. 356//2010 Z. z. sa stavenisko zaraďuje do **malých zdrojov znečisťovania ovzdušia**, nakoľko sa na stavenisku neuvažuje napríklad s výrobou čerstvého betónu (nad 10 m^3/hod).
Počas výstavby však budú vznikať emisie z dopravy a tuhé znečisťujúce látky, najmä počas výkopových prác a terénnych úprav. Hlavnými zdrojmi znečistenia ovzdušia počas výstavby budú **mobilné zdroje** - hlavným zdrojom znečistenia bude pohyb nákladných áut po

prístupových komunikáciách a vo vnútri staveniska, kde bude vznikať prašnosť primárna aj sekundárna a emisie zo spaľovania pohonných látok v motoroch nákladných áut, čo je však považované za dočasnú záťaž.
Stacionárne zdroje znečistenia – počas výstavby sa nepredpokladajú.
Látky znečisťujúce ovzdušie budú produkovať nákladné motorové vozidlá ***počas výstavby*** objektov, čo je možné považovať za dočasnú záťaž.

Po uvedení do prevádzky bude posudzovaná stavba vplývať na ovzdušie emisiami zo statickej dopravy na parkoviskách a z dynamickej dopravy.

Počas prevádzky
Zdrojom znečisťujúcich látok posudzovaného objektu bude:
- statická doprava a zásobovanie,
- zvýšená intenzita dopravy na príjazdovej komunikácii k navrhovanej činnosti.

Plošným zdrojom znečisťovania bude plocha parkovísk pre osobné automobily s celkovým počtom státí 210.
Odhad emisií je založený na Metodike výpočtu očakávaného znečistenia ovzdušia zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia – Modim, ktorú v r. 1996 schválilo MŽP SR pre účely posudzovania úrovne znečisťovania ovzdušia z bodových a plošných miest vzniku odpadových plynov. V nadväznosti na túto metodiku bola spracovaná aj metodika výpočtu znečistenia ovzdušia z mobilných zdrojov. Táto metodika sa aplikuje o.i. aj na hromadné parkoviská resp. garáže.
Emisie z parkovísk sú odhadované pri najnepriaznivejšej situácii, t. j. že všetky vozidlá sa na stojiskách vymenia 1 x za hodinu. Pri výpočte sa uvažuje, že auto je na parkovisku 3 min v chode, z toho 1,5 min na mieste a 1,5 min v pohybe a v každom okamihu je 5 % všetkých parkujúcich áut v chode. Tento tzv. špičkový výkon na parkovisku je 8 – 12 hodín denne. Aplikácia týchto predpokladov na hromadné parkovanie v blízkosti je vzhľadom na charakter obchodného centra reálna. Emisie iných vozidiel pri príchode do a odchode z objektu vzhľadom na absenciu vhodnej metodiky neuvažujem.
Uvádzaná metodika deklaruje emisie jedného auta na úrovni:

CO – 55 mg/s
NO^x – 2,1 mg/s
VOC – 7,7 mg/s,

čo predstavuje v špičke tieto emisie :

CO – 9,9 g/h
NO_x – 0,34 g/h
VOC – 1,39 g/h

Výpočet množstva emisií z parkovísk pri počte 210 parkovacích miest v čase od 7 – 19 hod je:

Hromadné parkoviská	**Emisie (g / h)**		
	CO	**NO_x**	**VOC**
Počet stojísk 210	2079	71,4	291,9

Emisie aj imisie z parkovacích plôch pre osobné automobily budú zanedbateľné.
Líniové zdroje znečistenia ovzdušia

Medzi líniový zdroj znečistenia ovzdušia sme zaradili existujúce obslužné komunikácie, prístupovú komunikáciu a navrhované parkovacie miesta.

Z hľadiska časového využitia dopravných priestorov areálu sa dá očakávať nasledovné funkčné využitie automobilov:
- strednodobé parkovanie (1 - 8 hodín) pre návštevníkov obchodu
- dlhodobé parkovanie (8 a viac hodín) pre zamestnancov a klientov
- zásobovanie tovarom
- odvoz tovaru
- odvoz odpadov

nasledovných emisných faktorov:

Emisný faktor pre oxid uhoľnatý [g.km-1.auto-1]:

osobné auto benzínové: 7,0
osobné auto naftové: 1,6
nákladné auto: 7,0

Pozn.: Dieselové motory spaľujú palivo v nadbytku vzduchu a tak produkujú menej oxidu uhoľnatého.

Emisný faktor pre oxidy dusíka [g.km-1.auto-1]:

osobné auto benzínové: 1,0
osobné auto naftové: 0,5
nákladné auto: 16,7

Na základe očakávanej intenzity dopravy sa budú prírastky priemernej dennej imisie NOx a CO z automobilovej dopravy v okolí komunikácií pohybovať na úrovni stotín až tisícin $\mu g.m^{-3}$. V prípade zohľadnenia imisného pozadia, priemerných denných príspevkov z parkovacích priestorov a komunikácie sa celková hodnota imisnej koncentrácie v okolí priamo dotknutého areálu bude pohybovať pod hodnotou cieľovej priemernej ročnej limitnej hodnoty 40 $\mu g.m^{-3}$ pre NOx (táto je podľa Smernice Rady 1999/30/ES v členských štátoch EU záväzná od r.2010).

Vplyvom výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nedôjde k významným zmenám mikroklímy a kvality ovzdušia. Činnosť je navrhovaná tak, aby v maximálnej možnej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu a jej vplyv môžeme charakterizovať ako ***málo významný.***

- ***Zdroje hluku a vibrácií***

Hluková záťaž a vznik vibrácií sa očakáva vplyvom nákladnej automobilovej dopravy ***v čase výstavby*** navrhovaného OS Soboš, predovšetkým počas prísunu stavebného materiálu na stavbu. Túto záťaž možno považovať za dočasnú a štandardnú pri takomto druhu výstavby.
Hluková záťaž a vznik vibrácií sa očakáva vplyvom nákladnej automobilovej dopravy ***v čase výstavby*** navrhovaného komplexu, predovšetkým počas prísunu stavebného materiálu na stavbu. Túto záťaž možno považovať za dočasnú a štandardnú pri takomto druhu výstavby.

Komunikácie budú líniovým zdrojom hluku, vznikajúcim počas výstavby Obytného súboru.

Pre stavebnú činnosť možno uvažovať s orientačnými hodnotami jednotlivých strojov:

- nákladné automobily typu Tatra 87 – 89 dB(A)
- ťažšie mechanizmy 83 – 86 dB (A)
- nakladače zeminy 86 – 89 dB(A)

Vzhľadom k tomu, že stavebné práce neprebiehajú nepretržite, stavebný stroj mení svoju orientáciu v priestore a práce sa realizujú s prestávkami, nepredpokladá sa prekročenie ekvivalentnej hodnoty hladiny zvuku 60 dB.

Počas prevádzky sa výraznejšie emisie hluku nepredpokladajú, zdrojom hluku v posudzovanom území je predovšetkým dynamická doprava na priľahlých komunikáciách.
Statická doprava na povrchových parkoviskách po miesto výjazdu na prístupovú komunikáciu je považovaná za prevádzkový zdroj hluku, t. j. iný ako doprava.

Prípustné hodnoty hluku vo vonkajšom aj pracovnom prostredí sú stanovené vo Vyhláške MZ SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí, ktorá určuje najvyššie prípustné hodnoty určujúcich veličín vo vonkajšom prostredí pre deň, večer a noc, ktoré musia byť dodržiavané.
Technologické zdroje hluku *reprezentujú zariadenia vzduchotechniky, chladenia* a pod. Hodnoty hluku zo stacionárnych zdrojov nebudú dosahovať prípustné najvyššie ekvivalentné hladiny hluku určené Vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z. z.

Zdroj hluku v posudzovanom území je predovšetkým daný **hlukom z dopravy – statickej –** parkoviská na riešenej ploche, ako aj **z dynamickej dopravy** spôsobený automobilovou dopravou (doprava obyvateľov z lokality). Iné náhodilé zdroje hluku, ktoré nie je možné presne identifikovať nebudú významné.

Hluk **počas prevádzky** je stanovený podľa Vyhlášky MZ SR č.549/2007 :
Kategória územia: III. Územie ako v kategórii II. v okolí diaľnic, ciest I.a II. triedy miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá.

Najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny A hluku LAeq,p (dB):

Hluk z pozemnej dopravy:		Hluk z iných zdrojov:
- deň	60 dB	50 dB
- večer	60 dB	50 dB
- noc	50 dB	45 dB

Hluk spôsobený samotnou stavbou (pohyb vozidiel na parkovisku, zásobovanie) pri zachovaní predpokladaného počtu osobnej intenzity dopravy a zásobovania nebude prekračovať maximálne prípustné hladiny podľa vyhlášky MZ SR č.549/2007.
Prevádzka navrhovaného objektu nebude mať z hlukového hľadiska negatívny vplyv ani na okolité stavby.

- ***Zdroje žiarenia***

Zdroje žiarenia sa z činnosti navrhovanej stavby nepredpokladajú. Pri výstavbe bude pri zváraní el. oblúkom dochádzať k emisii ultrafialového a infračerveného žiarenia. Toto pôsobenie však bude iba krátkodobé a nebude mať vplyv na okolité životné prostredie.

- ***Zdroje zápachu***

Nepredpokladá sa šírenie zápachu a tepla mimo hodnotený zámer. Pri manipulácii s potravinami a biologickými odpadmi budú dodržané štandardné hygienické postupy.

IV. 3 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH PRIAMYCH A NEPRIAMYCH VPLYVOCH NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

V kapitolách IV.1 a IV.2 sú charakterizované vplyvy zámeru činnosti, súvisiace s požiadavkami na vstupy a možné výstupy, ktoré môžu priamo alebo nepriamo vplývať na životné prostredie.
Predmetný investičný zámer má prispieť k rozšíreniu ponuky bývania a služieb v obci Soboš.
Navrhovaná činnosť nemá žiadny vplyv na kultúrne a historické pamiatky a miestne tradície v dotknutej obci. Využíva sa jestvujúca dopravná infraštruktúra.
Pri prevádzkovaní OS vznikajú odpadové vody, s ktorými sa bude nakladať v súlade s požiadavkami vodného zákona, nezmení sa režim a kvalita podzemných vôd, ani povrchových vôd v bezprostrednom, ani v širšom území navrhovanej činnosti.

IV. 3.1. Vplyvy na prírodné prostredie

- **Vplyvy na ovzdušie**

Počas výstavby budú mať vplyv na kvalitu ovzdušia najmä emisie zo stavebnej dopravy. Nákladná doprava bude však minimálna a preto nepredstavuje významný zdroj plynných emisií.
Počas prevádzky sa nepredpokladá negatívny vplyv na ovzdušie z dopravy do navrhovaného OS. Premávka na priľahlých komunikáciách má byť v súlade s NV SR č. 309 /2006 Z. z. o technických požiadavkách na výfukové systémy a o prípustnej hladine hluku motorových vozidiel. Zároveň sa musí rešpektovať zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Líniové a plošné zdroje znečistenia ovzdušia – miestna komunikácia (statická a dynamická doprava súvisiaca s prepravou do OS a doprava súvisiaca s prevádzkovaním navrhovanej činnosti, resp. s opravami udržiavaním navrhovaných stavebných objektov v bezchybnom technickom stave) .
Z hľadiska časového využitia parkovacích miest sa dajú očakávať dva spôsoby parkovania a to krátkodobé a dlhodobé.
Na základe očakávanej intenzity dopravy bude prírastok priemernej dennej imisie NO_x a CO z automobilovej dopravy v okolí miestnej komunikácie v porovnaní so súčasným stavom minimálny, pričom bude vyhovovať limitným hodnotám podľa citovanej vyhlášky (viď kap.IV.2.3). Limitné hodnoty prírastku na obvode parkovacích plôch sa tak budú pohybovať hlboko pod limitné hodnoty aj pri kumulatívnom zohľadnení pozadia.

Navrhovaná činnosť je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej a známej miere eliminovala vplyvy na ovzdušie a miestnu klímu. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť ovplyvnenia okolitého prostredia v etape výstavby a prevádzky. Celkovo možno vplyvy navrhovanej činnosti charakterizovať ako minimálne.

Navrhovaná činnosť rešpektuje požiadavky Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy. V ďalších stupňoch prípravy PD pre následné povoľovacie konania budú technické riešenia spodrobňované, jednotlivé požiadavky Stratégie adaptácie budú posúdené a primerane zohľadnené v technických riešeniach.

Posudzovaná činnosť je činnosťou malého rozsahu s veľmi malými výstupmi do životného prostredia, ktoré smerujú do ovzdušia. Emisie znečisťujúcich látok významnejšie neovplyvnia súčasnú imisnú situáciu.
Vplyvom výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti nedôjde k významným zmenám mikroklímy a kvality ovzdušia.

Kritéria významnosti vplyvu - vplyvy na ovzdušie a klimatické pomery

Veľkosť
nevýznamný až nulový
0

- **Vplyv na horninové prostredie**

Vplyvom výstavby nedôjde k zásahu do horninového prostredia. Počas štandardnej prevádzky sa nepredpokladá negatívny vplyv na prírodné prostredie.

Kritériá významnosti vplyvu - vplyvy na horninové prostredie

Veľkosť
nevýznamný až nulový
0

- **Vplyvy na povrchové a podzemné vody**

Realizácia posudzovaného zámeru nebude mať priamy vplyv na povrchové vody územia.
K potenciálnym zdrojom znečisťovania prostredia z posudzovaného zámeru patria spevnené plochy, pri havarijnom stave. Výstavba a prevádzka navrhovaného obytného súboru neovplyvní významne ani hydrologické a hydrogeologické pomery dotknutého územia.
Pre prípad neočakávaných a nepredvídateľných potenciálnych havarijných únikov bude mať stavebná spoločnosť – dodávateľ stavby vypracovaný havarijný plán v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372 /1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a MŽP SR č.200/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní s nebezpečnými látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd.

Kritéria významnosti vplyvu - vplyvy na podzemné vody

Veľkosť
nevýznamný až nulový
0

- **Vplyvy na pôdu**

Nová činnosť si vyžaduje záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu.

Kritéria významnosti vplyvu - vplyvy na pôdu

Veľkosť
mierne významný
-1

- **Vplyvy na chránené územia**

Kritéria významnosti vplyvu - vplyvy na chránené územia, ÚSES a genofondové lokality

Veľkosť
nevýznamný až nulový
0

Uvažovaná výstavba nevyvoláva vplyvy na chránené územia a genofondové lokality.
Stupeň ekologickej stability krajiny v riešenom území nebude narušený.

- **Vplyvy na krajinu, scenériu, chránené územia a genofondové lokality**

Počas prevádzky budú vznikať priame vplyvy na krajinu, scenérii. V súčasnosti je územie nevyužívané, prevádzkou navrhovanej činnosti sa zmení jeho charakter na obytné priestory s komerčnými priestormi, čím dôjde k pozitívnej zmene využitia územia.

Realizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k výrubu žiadnych stromov a nedochádza k likvidácii žiadneho ekosystému, či biotopu. Výstavbou obytného súboru nedôjde k žiadnym významným vplyvom na genofond ani biodiverzitu dotknutého územia.
Navrhované objekty sa svojím výškovým zónovaním a umiestnením primerane začlenia do siluety obce.

Vplyvy na krajinu hodnotíme ako málo významné, dlhodobé, lokálneho charakteru.

Kritéria významnosti vplyvu – vplyvy na scenériu a chránené územia

Veľkosť
nevýznamný až nulový
0

- **Vplyvy na obyvateľstvo**

Nosným ťažiskom navrhovanej činnosti sú funkcie bývania, služieb a parkovania, teda činnosti, ktoré výrazne nezaťažia životné prostredie.
V rámci hodnotenia vplyvov možno porovnať vplyvy počas výstavby a počas prevádzky, a to tak negatívne, ako aj pozitívne.

K priaznivým vplyvom patrí i vytvorenie nových pracovných príležitostí.

K výstavbe predmetnej stavby sa pristupuje v záujme zvýšenia životnej úrovne obyvateľstva – skvalitnenia a poskytovania nadštandardných služieb. V tomto ohľade je posudzovaná stavba nesporným pozitívom z hľadiska vplyvu na obyvateľstvo.

Počas výstavby sa predpokladá:
- zvýšená sekundárna prašnosť,
- zvýšené emisie z výfukových plynov stavebnej techniky,

- zvýšenie vibrácií počas prejazdu nákladných automobilov a práci ťažkých mechanizmov
- zvýšená hlučnosť súvisiaca s prevádzkou stavebných mechanizmov,
- vytvorenie nových pracovných príležitostí.

Uvažovaná investičná akcia nevyvoláva negatívne vplyvy na obyvateľstvo. Priame vplyvy zo zvýšenia intenzity dopravy (hluk, prašnosť) v čase výstavby považovať štandardné pri takomto druhu výstavby. Pri stavebných prácach vhodnými technickými a organizačnými opatreniami minimalizovať prašnosťa sekundárnu prašnosť z dopravy (vlhčenie prístupových komunikácií v letných mesiacoch).
Pre čistenie komunikácií je potrebné zabezpečiť účinnú techniku predovšetkým pri zemných prácach a ďalšej výstavbe vrátane zberu tuhých nečistôt.

Vplyvy počas výstavby zariadenia sú viac negatívne, ako pozitívne. Sú to ale vplyvy dočasné a sú čiastočne eliminovateľné technickými opatreniami.

Vplyv zápachu bude obmedzený na výfukové plyny z premávky motorových vozidiel a nákladných vozidiel počas výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti. Vplyv zápachu možno považovať za *málo významný, lokálny,* ktorý nebude mať negatívny vplyv na obyvateľstvo a jeho zdravie.

Uvažovaná investičná akcia nevyvoláva negatívne vplyvy na obyvateľstvo. Priame vplyvy zo zvýšenia intenzity dopravy (hluk, prašnosť) v čase výstavby a prevádzky objektu možno považovať *za štandardné* pri takomto druhu činnosti.
Produkcia emisií z navrhovaného objektu *nepredstavuje* riziko poškodenia zdravia ľudí.

Kritéria významnosti vplyvu - vplyvy na obyvateľstvo

Veľkosť
pozitívny
+1

- **Vplyvy na dopravu**

Pohyb stavebných mechanizmov v dotknutom území, dovoz i odvoz stavebného materiálu budú mať za následok nepatrný dočasný nárast intenzity automobilovej dopravy v území. Dopravné zaťaženie dotknutého územia sa zvýši aj počas prevádzky. Statická doprava je riešená v rámci OS.

Vplyvy na dopravu hodnotíme ako negatívne, mierne významné, dlhodobé, lokálneho charakteru.

Kritéria významnosti vplyvu - vplyvy na dopravu

Veľkosť
mierne významný
-1

- **Iné vplyvy**

Prevádzka bude mať spracovaný Prevádzkový poriadok. Pri prácach je nutné dodržiavať BOZ pri práci a vyhlášku č. 74/1990 o BOZ pri stavebných prácach. Pri výstavbe a následnej

prevádzke je nutné dodržiavať zákon č. 124/2006 o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a doplnení niektorých zákonov.
Budú dodržané zásady na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou azbestu pri práci v súlade s NV SR č. 253/2006, o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami v súlade s NV SR č. 629/2005 a 115/ 2006. Bude dodržaný zákon č. 355/2007 Z .z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
Všeobecné požiadavky na stavbu ustanovuje Vyhláška MŽP SR č. 532/2002.
Na osvetlenie pri práci budú dodržané podmienky NV č. 269/2006 a Vyhlášky MZ SR č. 541 / 2007 o podrobnostiach o požiadavkách na osvetlenie pri práci.

Pre umelé osvetlenie pracovísk pre dlhodobý pobyt zamestnancov je najnižšia prípustná hodnota celkovej priemernej udržiavanej osvetlenosti s dostatočným denným osvetlením 200 luxov.

Navrhovaný objekt je riešený tak, aby spĺňal požiadavky zákona č. 42/1994 o Civilnej obrane a neskorších zmien a predpisov, Vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení ochrany je potrebné uvažovať o ukrytí osôb v ochranných stavbách.

IV. 4 HODNOTENIE ZDRAVOTNÝCH RIZÍK

Hodnotenie zdravotného rizika predstavuje metódu, pomocou ktorej sa za určitých definovaných podmienok stanovuje kvalitatívna alebo kvantitatívna miera ohrozenia zdravia človeka vybraným rizikovým faktorom, pričom sú brané do úvahy potenciálne nepriaznivé účinky na ľudské populácie vystavené alebo majúce pravdepodobnosť byť vystavené.
Prvým krokom v procese hodnotenia zdravotných rizík je zber a vyhodnotenie dát o možnom poškodení zdravia, ktoré môže byť vyvolané zistenými nebezpečnými faktormi.
Dostupné údaje o emisiách sú prevzaté z databázy WHO, US-EPA, IRIS. K hlavným faktorom, ktoré je možné z hľadiska vplyvu zdravia na obyvateľstvo pokladať za významné sú predovšetkým škodliviny oxidov dusíka NO_x z nich najmä NO_2 a prchavé organické látky. Ďalšími významnými emitentami v súvislosti s dopravou a technologických emisií sú tuhé znečisťujúce látky frakcie PM_{10}.

Determinované polutanty emitované do ovzdušia, ktoré v rámci posudzovania tohto projektu, buď vzhľadom ku zisteným koncentráciám alebo známym vlastnostiam možno považovať za významné z hľadiska potenciálneho ovplyvňovania zdravotného stavu obyvateľstva, sú chemické faktory: *oxid dusičitý, tuhé znečisťujúce látky frakcie PM_{10} a prchavé organické látky.*
Nemenej významným fyzikálnym faktorom podieľajúcim sa na kvalite života obyvateľstva je hluk. Nadmerný hluk sa podieľa na ničení ľudského zdravia. Medzi jeho dôsledky patrí napríklad zníženie koncentrácie, vznik neurotizácie organizmu, zmeny krvného tlaku, srdečnej frekvencie a vylučovania stresových hormónov, zmeny svalového napätia, degenerácia sluchových buniek a orgánov vnútorného ucha. Pri hluku nad 60 decibelov (dB) sa môže vyskytnúť aj hypertenzia, vredové ochorenie žalúdka, dvanástnika, ale aj srdcovo-cievne ochorenia.
Eliminácia vplyvov bude prebiehať aj prostredníctvom optimalizácie výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti a organizáciou dopravy. Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o zdravé pracovné podmienky, nebude mať výstavba navrhovanej činnosti významný negatívny vplyv na ľudí, ani priamo na staviteľov.

Možné negatívne vplyvy sú spojené len s prípadným nedodržaním technologických podmienok, alebo zanedbaním pracovnej disciplíny a podmienok ochrany zdravia pri práci.

Navrhovaný zámer neovplyvní súčasné pomery dotknutého územia a nepredstavuje pre zdravie človeka riziko.

Doprava v posudzovanom území predstavuje väčšinou len transfér osobných automobilov k obytnému súboru a materskej škôlke i zásobovanie k obchodnému centru.

Jediným rizikovým faktorom počas prevádzky je hluk zo stacionárnych a mobilných zdrojov.

Eliminácia vplyvov bude prebiehať aj prostredníctvom optimalizácie výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti a organizáciou dopravy. Pri plnom rešpektovaní podmienok bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o zdravé pracovné podmienky, nebude mať výstavba navrhovanej činnosti významný negatívny vplyv na ľudí, ani priamo na staviteľov. Možné negatívne vplyvy sú spojené len s prípadným nedodržaním technologických podmienok, alebo zanedbaním pracovnej disciplíny a podmienok ochrany zdravia pri práci.

Navrhovaný zámer neovplyvní súčasné pomery dotknutého územia a nepredstavuje pre zdravie človeka riziko.

Výrazný nárast hladín hluku oproti súčasnému stavu sa nepredpokladá.

Na základe vyhodnotenia významnosti vplyvov zámeru na jednotlivé zložky životného prostredia je možno konštatovať, že realizácia posudzovaného zámeru za predpokladu realizácie navrhnutých technických opatrení neznamená z hľadiska identifikovaných vplyvov žiadny významný nepriaznivý vplyv a pri rešpektovaní doporučených opatrení nebude znamenať významné ovplyvnenie zložiek životného prostredia.

Zdravotné riziká a vplyvy na verejné zdravie vyvolané realizáciou zámeru hodnotím ako odborne spôsobilá osoba v zmysle zákona č. 355/ 2007 Z. z. v znení neskorších predpisov na hodnotenie dopadov na verejné zdravie ako prijateľné a akceptovateľné.

IV. 5 ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA BIODIVERZITU A NA CHRÁNENÉ ÚZEMIA

Vplyvy navrhovanej činnosti na veľkoplošné a maloplošné chránené územia sa nebudú vyskytovať z dôvodu, že navrhovaná činnosť nezasahuje a v jej bezprostrednom okolí sa nevyskytujú žiadne veľkoplošné ani maloplošné chránené územia (v zmysle zákona NR SR č. č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov).
Na ploche riešeného územia platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny.
Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na chránené územia, výtvory a pamiatky situované v širšom okolí stavby neboli identifikované.

Riešené územie navrhovanej činnosti nezasahuje do žiadnej vodohospodársky chránenej oblasti ani do vyhlásených pásiem hygienickej ochrany podzemných vôd (v zmysle zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov). Vplyv navrhovaného BD na lokality chránených vodohospodárskych oblastí a pásma hygienickej ochrany

podzemných/povrchových vôd nachádzajúcich sa v širšom okolí areálu stavby budú vzhľadom na vzdialenosť a situovanie navrhovanej činnosti v urbanizovanom území nulové.

Výstavbou a prevádzkou navrhovanej činnosti nebudú dotknuté kultúrne a historické pamiatky ani paleontologické, archeologické náleziská či geologické lokality situované v širšom okolí navrhovanej činnosti. Taktiež navrhovaná činnosť nezaberá a ani sa nedotýka ochranných pásiem chránených území.
Vzhľadom na vzdialenosť areálu od spomínaných chránených území, funkčné riešenie stavby a trasovanie dopravy mimo kontaktu so spomínanými chránenými územiami predpokladáme, že výstavba aj prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať negatívny vplyv na priaznivý stav biotopov a druhov rastlín a živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany lokalít Natura 2000. Významné negatívne vplyvy stavby na lokality Natura 2000 neboli identifikované.

Riešené ani hodnotené územie navrhovanej činnosti nie je v prekryve s územím zaradeným do zoznamu Ramsarského dohovoru o mokradiach, z tohto dôvodu bude vplyv navrhovanej činnosti na mokradné spoločenstvá lokalizované v jej širšom okolí nulový.

IV.6 POSÚDENIE OČAKÁVANÝCH VPLYVOV Z HĽADISKA ICH VÝZNAMNOSTI A ČASOVÉHO PRIEBEHU PÔSOBENIA

Navrhovaný areál stavby je situovaný mimo zastavanej obce v k. ú. Soboš.
Komplexné posúdenie pozitívneho a negatívneho pôsobenia vplyvov posudzovanej činnosti na životné prostredie je pre lepšiu prehľadnosť vykonané tabuľkovou formou pre časový horizont výstavby a samostatne pre obdobie prevádzky. Pre prípad neštandardných prevádzkových stavov spôsobených havarijnou situáciou je komplexné posúdenie vykonané osobitne.
V časovom priebehu pôsobenia vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia možno rozlíšiť dve etapy :

- *etapa výstavby*
- *etapa prevádzky.*

Počas výstavby OS - možno očakávať dočasné a prechodné zvýšenie hlukovej záťaže v okolí prístupových komunikácií, ako aj zvýšenú prašnosť v závislosti na klimatických podmienkach.
Počas prevádzky OS – dôjde k zvýšeniu intenzity dopravy, čo môže spôsobiť minimálny nárast hlukovej záťaže.

Navrhovaným riešením budú dodržané všetky právne predpisy platné pre ochranu životného prostredia. Predpokladá sa štandardný vplyv areálu na životné prostredie bez typických malých zdrojov znečistenia (plynové kotle, krby) a zaťažením prostredia automobilovou dopravou.
Určité riziko predstavuje potenciálna havária nákladného vozidla alebo stavebného mechanizmu s únikom nebezpečných látok a to počas výstavby. Pre tento prípad bude potrebné spracovať havarijný plán v zmysle požiadaviek zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov.
V štádiu výstavby je potrebné zabezpečiť, aby z nasadených strojov a strojných zariadení nedochádzalo k únikom ropných látok do pôdy a následnému znečisteniu podzemných vôd.
K zhoršeniu kvality ovzdušia dôjde v dotknutom území a jeho okolí len v etape výstavby najmä následkom zvýšenej intenzity dopravy (dovoz a odvoz stavebných materiálov) a činnosťou stavebných mechanizmov.

Navrhovaný investičný zámer a s ním súvisiace aktivity v štádiu prevádzky z hľadiska klimatických pomerov a hygieny ovzdušia výrazne neovplyvnia súčasné pomery dotknutého územia.

V súvislosti s realizáciou zámeru nepredpokladáme s ohľadom na charakter posudzovanej činnosti významnejšie vplyvy na zdravotný stav obyvateľstva širšieho dotknutého územia.

Nárast intenzity dopravy po realizácii činnosti na prístupových komunikáciách predstavuje významný faktor, avšak nespôsobí závažné zhoršenie kvality ovzdušia a hlukových pomerov v dotknutom území. Z hľadiska časového priebehu pôsobenia navrhovanej činnosti konštatujeme, že vplyvy výstavby navrhovanej investície nebude významne a dlhodobo negatívne pôsobiť na žiadnu zo zložiek životného prostredia vrátane človeka.

IV.7 PREDPOKLADANÉ VPLYVY PRESAHUJÚCE ŠTÁTNE HRANICE

Z navrhovanej činnosti nebudú vznikať vplyvy presahujúce štátne hranice. Navrhovaná činnosť svojim rozsahom, umiestnením a vplyvmi nespĺňa kritériá podľa prílohy č. 14 k zákonu č. 24/2006 Z. z..

IV. 8 VYVOLANÉ SÚVISLOSTI, KTORÉ MÔŽU SPÔSOBIŤ VPLYVY S PRIHLIADNUTÍM NA SÚČASNÝ STAV ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA V DOTKNUTOM ÚZEMÍ (SO ZRETEĽOM NA DRUH, FORMU A STUPEŇ EXISTUJÚCEJ OCHRANY PRÍRODY, ZDROJOV, KULTÚRNYCH PAMIATOK)

V predchádzajúcich kapitolách boli popísané vplyvy navrhovanej činnosti. Nepredpokladáme vznik takých vyvolaných súvislostí, ktoré by mohli spôsobiť vplyvy v dotknutom prostredí s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia a vzhľadom na druh, formu a stupeň existujúcej ochrany prírody, prírodných zdrojov a kultúrnych pamiatok v riešenom území a jeho okolí.

Nosným ťažiskom navrhovanej činnosti je funkcia občianskej vybavenosti s parkovaním. Ide o činnosti, ktoré výrazne nezaťažia životné prostredie – budovy pre bývanie a služby.

IV. 9 ĎALŠIE MOŽNÉ RIZIKÁ SPOJENÉ S REALIZÁCIOU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

Riziká počas výstavby navrhovanej činnosti
Stavba bude musieť byť realizovaná pod trvalým dohľadom stavebného dozoru. Počas výstavby môžu vzniknúť málo pravdepodobné, v minimálnom rozsahu a aj to bežné riziká, nehody súvisiace priamo so stavebnou činnosťou. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Riziká počas prevádzky navrhovanej činnosti
Vzhľadom na technicko - bezpečnostné zabezpečenie navrhovanej činnosti a jej prevádzkových podmienok v stave štandardnej – normálnej prevádzky, možno konštatovať,

že budú v maximálnej miere eliminované riziká vzniku prevádzkových nehôd, havárií, mimoriadnych udalostí s možnými nepriaznivými vplyvmi na zdravie človeka a okolité životné prostredie.
Pri posudzovaní rizík vychádzame zo skutočnosti, že hodnotené parkovacie miesta nebudú určené pre parkovanie vozidiel prevážajúcich nebezpečné látky. Pôjde len o bežné dopravné prostriedky určené na dopravu osôb a tovaru.

Možné riziko predstavuje požiar, v tejto súvislosti bude vypracovaný projekt požiarnej ochrany, ktorý vychádza z nutnosti minimalizovania možného vzniku a rozšírenia požiaru, ochrany ľudských životov a zníženia škôd spôsobených požiarom.

V priestoroch navrhovanej činnosti sa nebude nakladať s vybranými látkami a prípravkami spadajúcimi pod pôsobnosť zákona NR SR č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Môžeme konštatovať, že na ploche riešeného územia sa nevyskytujú zdroje rizika s neprijateľným rizikom pre spoločnosť.

Iné riziká
Z hľadiska výsledkov environmentálneho hodnotenia vplyvov činnosti konštatujeme, že nie sú nám známe ďalšie zásadné problémy, o ktorých by neexistovali potrebné informácie a prijateľné návrhy na ich riešenie.

Podľa získaných podkladov a spracovaných terénnych prieskumov ako aj výsledkov analýzy predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia nepovažujeme za potrebné ďalšie podrobné posudzovanie vplyvu navrhovanej činnosti – „Obytný súbor Soboš - Giraltovce “.

Spracovateľ zámeru navrhovanej činnosti odporúča povoľujúcim orgánom vydať kladné záverečné stanovisko.

IV.10 OPATRENIA NA ZMIERNENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV JEDNOTLIVÝCH VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Účelom opatrení je predchádzať, zmierniť, minimalizovať, alebo kompenzovať očakávané vplyvy činnosti, ktoré môžu vzniknúť počas jej prevádzky.
Pred realizáciu zámeru a jeho prevádzku je potrebné dôsledné dodržiavanie platných technologických, bezpečnostných a protipožiarnych predpisov a platnej legislatívy.
Realizácia navrhovanej činnosti sa bude realizovať na základe projektových dokumentácií podľa zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebného zákona) v platnom znení. Dokumentácie stavieb, vrátane technologických dokumentácií, na základe ktorých sa bude zámer realizovať, budú obsahovať všetky požiadavky na prijatie takých opatrení, aby sa zmiernili možné nepriaznivé vplyvy.
Pred začatím zemných prác je stavebník povinný zabezpečiť vytýčenie všetkých podzemných inžinierskych sietí, aby nedošlo ku ich poškodeniu.
Pri stavebných a montážnych prácach je nutné dodržiavať zásady ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Na zmiernenie nepriaznivých vplyvov zámeru na životné prostredie sa navrhujú opatrenia uvedené v nasledujúcich kapitolách.

Z hľadiska hodnotenia vplyvov na znečistenie ovzdušia a hlukového zaťaženia vonkajšieho priestoru nie sú nutné kompenzačné opatrenia.

Územnoplánovacie opatrenia
Obec Soboš nemá vypracovaný územný plán.

Technické a iné organizačné opatrenia
Technické opatrenia sa týkajú opatrení počas realizácie stavby (dodržiavanie pravidiel bezpečnosti ochrany zdravia pri práci, požiarnych predpisov, hygienických predpisov a právnych predpisov a noriem, vypracovať havarijný plán) a počas prevádzky.

Všetky práce na stavbe sa musia riadiť všeobecne platnými predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia, najmä zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Realizátor stavby bude s odpadom, ktorý vznikne pri výstavbe nakladať podľa platnej legislatívy o odpadoch. Podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch bude tento odpad zhodnocovať pri svojej činnosti, alebo odpad takto nevyužitý ponúkne na zhodnotenie inému.

Ďalej sa odporúča:
- nasadzovať stavebné stroje v dobrom technickom stave, opatrené predpísanými krytmi pre zníženie hluku,
- vykonávať priebežné technické prehliadky a údržbu stavebných mechanizmov,
- zabezpečovať plynulú prácu stavebných strojov zaistením dostatočného počtu dopravných prostriedkov,
- v čase nutných prestávok zastavovať motory stavebných strojov,
- nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov a strojov s nadmerným množstvom škodlivín vo výfukových plynoch,
- maximálne obmedziť prašnosť pri stavebných prácach a doprave,
- prepravovaný materiál zaistiť tak, aby neznečisťoval dopravné trasy (plachty, vlhčenie, zníženie rýchlosti),
- pri výjazde na verejné komunikácie zabezpečiť čistenie kolies (podvozkov) dopravných prostriedkov a strojov,
- znečistenie komunikácií okamžite odstraňovať,
- udržiavať poriadok na stavenisku, materiál ukladať na vyhradené miesta,
- sociálno-prevádzkové zariadenie staveniska je potrebné vybaviť hasiacimi prístrojmi podľa požiarnych predpisov, únikové cesty musia byť vyznačené a trvalo voľné,
- v ďalšom stupni projektovej dokumentácie vypracovať odsúhlasiť Projekt organizácie výstavby.

Je potrebné dodržiavať všetky predpisy a zákonné ustanovenia stavebného zákona a súvisiacich predpisov hlavne všeobecné technické požiadavky na vyhotovenie diela a vedenie stavby.

Opatrenia z hľadiska ochrany horninového prostredia
- Zabezpečiť také postupy výstavby, ktoré by nenarušili stabilitu okolitých objektov.
- Počas realizačných prác je potrebné zabezpečiť zníženie rizika havárií stavebných mechanizmov, a parkovať mechanizmy na zabezpečených plochách, aby nedošlo k úniku možných kontaminantov do horninového prostredia.

Opatrenia na ochranu zdravia ľudí
Pri skladovaní prašných materiálov je potrebné vykonať opatrenia, ako napr. :

- skladovať prašné materiály najmä v silách
- zastrešiť a uzatvoriť sklad prašných materiálov zo všetkých strán
- zakryť povrch skladovaných prašných materiálov
- udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu uskladnených prašných materiálov.
- Pri prevádzke činnosti dodržať ustanovenia zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Ochrana ovzdušia
Na zmiernenie negatívnych vplyvov na ovzdušie je potrebné počas realizácie dodržiavať opatrenia:

- Stavebné práce vykonávať s použitím všetkých dostupných prostriedkov a technológií na zamedzenie zvýšenia sekundárnej prašnosti počas realizácie (zakrytie sypkých materiálov, zákaz spaľovania materiálov, čistenie vozidiel pred odjazdom zo staveniska).
- Zabezpečiť kropenie staveniska počas výkopových prác a kropenie a čistenie príjazdových komunikácií.
- Nespaľovať pri realizácii stavby stavebné odpady vznikajúce pri výstavbe ani odstránené dreviny.
- Zabezpečiť čistenie automobilov pri výjazde zo staveniska.
- Skladovanie prašných stavebných materiálov, v hraniciach staveniska, minimalizovať resp. ich skladovať v uzatvárateľných plechových skladoch a silách v rámci navrhovanej hranice centrálneho staveniska.
- Pri prevádzkovaní objektov sa musí prevádzkovateľ riadiť príslušnou legislatívou v oblasti ochrany ovzdušia.

Odpady

- Stavebný odpad, ktorý vznikne počas výstavby musí byť triedený a následne prednostne zhodnotený v súlade s hierarchiou zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.
- Dodávateľ stavby, v spolupráci s investorom, predloží príslušnému stavebnému úradu, Okresnému úradu, odboru starostlivosti o životné prostredie v Košiciach ku kolaudačnému konaniu evidenciu odpadov zo stavby a doklady o ich zneškodnení.
- Zberné nádoby na nebezpečné odpady musia byť umiestnené v uzamykateľnom priestore, chránenom pre poveternostnými vplyvmi, so spevnenými nepriepustnými podlahami, pričom sa zakazuje zmiešavať použité batérie a akumulátory s ostatnými druhmi nebezpečného odpadu.

Pôda, podzemné vody
Na elimináciu nepriaznivých vplyvov činnosti sa odporúča:

- Zabezpečiť čistenie automobilov pri výjazde zo staveniska .
- Pri prevádzke činnosti dodržať ustanovenia NV SR č. 296/2005 Z. z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.
- Vypracovať havarijný plán podľa Vyhlášky č. 200/2018 Z. z.
- Zabezpečiť aby dočasné, sociálne zariadenia staveniska, jeho odpadové vody neznečisťovali okolité životné prostredie.

Opatrenia z hľadiska ochrany pred hlukom a vibráciami

- V rámci spracovania projektu POV odporúčame trasy dovozu a odvodu stavebného materiálu navrhovať mimo komunikácií pri obytných objektoch.
- Na stavenisku používať iba stroje a zariadenia vhodné k danej činnosti a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.
- Odporúča sa výber vhodných stavebných mechanizmov a technologických postupov, využívanie strojovej techniky z nižšou hlučnosťou, používanie protihlukových krytov, použitie materiálov so zvukovo izolačnými vlastnosťami.
- Spolupracovať s obcou pri určovaní dopravných trás, režimu premávky mechanizmov, spôsobu údržby obecných komunikácií, dopravného značenia a riadenia dopravy počas výstavby.

Ochrana obyvateľstva

- Odporúča sa eliminovať nepriaznivé vplyvy počas realizácie stavby, resp. zmierniť ich zvýšenou technologickou disciplínou, vylúčením pracovnej činnosti počas dní pracovného pokoja a počas večerných a nočných hodín (pokiaľ to nevylučuje technológia výstavby), využiť najlepšiu dostupnú technológiu a techniku, dodržať harmonogram výstavby, využívať kapotované zariadenia na manipuláciu so sypkými materiálmi.
- Je potrebné zabezpečiť stavbu pred vniknutím nepovolaných osôb na stavenisko, zabezpečiť čistotu komunikácií v okolí staveniska, vypracovať požiarny plán, zabezpečiť protipožiarne vybavenie, vypracovať havarijný plán a vypracovať projekt organizácie výstavby a dodržiavať podmienky uvedené v ňom.
- Zhotoviteľ stavby je povinný dodržiavať predpisy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
- Zariadenia musí prevádzkovanie byť tak, aby nevytváralo nadmieru rušivé vplyvy na obyvateľstvo v okolí dopravných trás .

Vlastná prevádzka objektu nebude znamenať podstatnú zmenu v zaťažení vonkajšieho prostredia hlukom.

IV.11 POSÚDENIE OČAKÁVANÉHO VÝVOJA ÚZEMIA, AK BY SA ČINNOSŤ NEREALIZOVALA – NULOVÝ VARIANT

Zámer navrhovanej činnosti je predkladaný v jednom variante. Okresný úrad Svidník upustil od variantu riešenia zámeru navrhovanej činnosti, podľa § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z., listom č. OU-SK – OSZP -2022/006677-002 z 20.12. 2022 (viď príloha č. 4 zámeru).

Na základe súboru kritérií na výber optimálneho variantu možno konštatovať, rozdiel medzi kvalitou a kvantitou vplyvu navrhovaného variantu a nulovým variantom je minimálny, pričom je logické, že navrhovaná činnosť bude mať vplyv (pozitívny a negatívny) na určité zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov, avšak dôležité že nebude navrhovanou činnosťou narušená ekologická stabilita a únosnosť jednotlivých zložiek životného prostredia, resp. životného prostredia ako celku poprepájaného vzájomnými interakciami.

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole, realizácia činnosti nevytvára z pohľadu vplyvov na životné prostredie riziká, ktoré by závažne ovplyvnili parametre jednotlivých zložiek životného prostredia dotknutého územia, nebude mať teda žiadny významný negatívny vplyv na kvalitu životného prostredia dotknutého územia.

Oproti súčasnosti (nulový variant) bude navrhovaná činnosť hmotovo dopĺňať priestor v polohe riešeného územia a vytvárať nový architektonický výraz za účelom zintenzívnenia kvality bývania a služieb obyvateľov.

Navrhovaný investičný zámer bude umiestnený v 1. stupni ochrany, v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov a nebude zasahovať do chránených území. Zároveň areál navrhovanej činnosti nie je v prekryve so žiadnymi lokalitami tvoriacich sústavu Natura 2000.

Prevádzkovo - dispozičné riešenie je podmienené priestorovými možnosťami lokality, možnosťou prístupu na pozemok a funkciou stavby. Úvodný architektonický výraz komplexu je prejavom potreby urbanizovať priestor s napojením na jestvujúce danosti konfigurácie terénu.

IV.12 POSÚDENIE SÚLADU NAVRHOVANEJ ČINNOSTI S ÚZEMNOPLÁNOVACOU DOKUMENTÁCIOU A ĎALŠÍMI RELEVANTNÝMI STRATEGICKÝMI DOKUMENTMI

Navrhované riešenie plne rešpektuje funkčné a priestorové využitie dotknutého územia s dodržaním stanovených limitov a cieľov využitia územia v náväznosti na technickú a dopravnú infraštruktúru. Obec Soboš nemá vypracovaný územný plán.

IV.13 ĎALŠÍ POSTUP HODNOTENIA VPLYVOV S UVEDENÍM NAJZÁVAŽNEJŠÍCH OKRUHOV PROBLÉMOV

Pri hodnotení navrhovanej činnosti boli zvážené všetky predpokladané vplyvy navrhovanej činností na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať. Zvážili sa všetky riziká navrhovaného variantu z hľadiska vplyvu na životné prostredie, chránené územia a zdravie obyvateľov, na základe čoho bolo preukázané, že navrhovanú činnosť **OS Soboš-Giraltovce je možné realizovať v navrhovanom variante.**

Negatívne vplyvy :

- hluk počas výstavby a z dopravy počas prevádzky objektu.

Tento vplyv je lokálneho významu a je možné ho eliminovať v jednotlivých fázach prípravy a realizácie navrhovanej činnosti.

Na základe poznatkov uvedených v predkladanom zámere je možné konštatovať, že prevádzka navrhovanej činnosti nebude mať žiadny významný negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Z hľadiska vplyvu na životné prostredie a z celospoločenského úžitku je navrhovaný variant činnosti „ OS Soboš - Giraltovce“ za prijateľný a realizovateľný.

O záujmovom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých možno konštatovať, že všetky okruhy problémov boli identifikované a riešené. Obdobné konštatovanie platí aj pre samotný zámer navrhovanej činnosti, keď boli dostatočne identifikované všetky parametre súvisiace s jeho výstavbou ako aj vstupy a výstupy. Niektoré parametre zámeru navrhovanej činnosti budú spresnené v neskoršom štádiu povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov, no ide o také údaje, ktoré žiadnym spôsobom

neovplyvnia environmentálne charakteristiky dotknutých zložiek životného prostredia a zdravia obyvateľov.

Pri uplatnení všetkých bezpečnostných predpisov ako aj navrhnutých environmentálnych opatrení a ich premietnutí do rozhodovacieho procesu ako podmienok jednotlivých krokov povoľovacieho procesu, nie je potrebné posudzovať navrhovanú činnosť, keďže prípadné posudzovanie navrhovanej činnosti by s najvyššou pravdepodobnosťou neprinieslo nové skutočnosti, resp. že by nami predpokladané vplyvy boli oveľa výraznejšie negatívne. Zároveň je potrebné podotknúť, že prípadné pripomienky zo strany pripomienkujúcich orgánov a organizácii je možné premietnuť do rozhodnutia zo zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, medzi odporúčané podmienky a ich dodržanie je možné skontrolovať v ďalších stupňoch povoľovania činnosti podľa osobitných predpisov a to aj orgánmi a organizáciami, ktoré sa vyjadrujú k zámeru navrhovanej činnosti, nakoľko v týchto konaniach vystupujú vo forme dotknutých orgánov.

Podľa získaných podkladov a spracovaných terénnych prieskumov ako aj výsledkov analýzy predpokladaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia nepovažujeme za potrebné ďalšie podrobné posudzovanie vplyvu navrhovanej činnosti „OS Soboš - Giraltovce“ na kvalitu životného prostredia.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Nulový variant predstavuje stav, kedy by sa navrhovaná činnosť v území nerealizovala. Pri tomto stave by územie ostalo v súčasnom stave a bez zásahu. Jedná sa o čisto teoretickú úvahu, ktorá predstavuje východiskový stav pre porovnanie vhodnosti realizácie investície v území z hľadiska hodnotenia vplyvov a najmä prijateľnosti pre situovanie a realizovanie navrhovanej činnosti.

V predmetnej dokumentácii je vyhodnotený 1 realizačný variant. Okresný úrad Svidník, odbor starostlivosti o životné prostredie bol požiadaný o upustenie variantného riešenia zámeru v zmysle § 22 ods. 6 zákona NR SR č.24/2006 Z. z., ktoré sa zakladá hlavne na skutočnostiach, že:

- potenciálne variantné riešenie vychádzajúce z lokalizácie činnosti je limitované majetko-právnymi vzťahmi v širšom dotknutom území. Navrhovaná výstavba bude realizovaná na pozemkoch vo vlastníctve navrhovateľa a navrhovateľ nemá k dispozícii iný vhodný pozemok v predmetnej lokalite takých rozmerov, kde by sa navrhovaná činnosť mohla umiestniť a zároveň ekonomicky zhodnotiť,
- celkový koncept projektového riešenia a osadenia navrhovaného objektu na pozemku vychádza z požiadaviek navrhovateľa a zo súčasného stavu lokality, z jej urbanisticko-architektonických a dopravno-prevádzkových súvislostí a tiež z plošných možností územia a možnosti jeho ďalšieho rozvoja,
- ochrana flóry a fauny nelimituje územie plánovanej výstavby,
- Okresný úrad Svidník, pozemkový a lesný odbor rozhodnutím č. OU-SK-PLO-2022705662-007 zo dňa 24.11.2022 vy zmysle §7 ods. 1 písm. a) zákona o lesoch trvale vyníma podľa § 5 ods. 1 časť parcely č. C-KN 239/1 v k. ú. Soboš o výmere 161

m ^{2} z plnenia funkcii lesov formou zmeny druhu pozemku v súvislosti s realizáciou OS Soboš-Giraltovce.

Predkladaný zámer činnosti sa zaoberá hodnotením a posudzovaním vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredia vrátane zdravia dotknutého obyvateľstva.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.
Do súboru kritérií na výber optimálneho variantu boli vybraté:

- obyvateľstvo,
- zdravie obyvateľstva, resp. zdravotné riziká,
- sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti,
- narušenie pohody a kvality života,
- prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce
- horninové prostredie,
- nerastné suroviny,
- geodynamické javy,
- geomorfologické pomery,
- klimatické pomery,
- ovzdušie,
- vodné pomery,
- pôda,
- fauna,
- flóra
- biotopy,
- štruktúru a využívanie krajiny,
- krajinný obraz,
- chránené územia a ich ochranné pásma,
- územný systém ekologickej stability,
- urbánny komplex,
- využívanie zeme,
- kultúrne a historické pamiatky,
- archeologické náleziská,
- paleontologické náleziská a významné geologické lokality,
- kultúrne hodnoty nehmotnej povahy,
- iné.

Z hľadiska relevantnosti a objektivizácie posúdenia navrhovanej činnosti na základe súboru kritérií, je každé kritérium rovnako dôležité.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty
Na základe súboru kritérií na výber optimálneho variantu možno konštatovať, rozdiel medzi kvalitou a kvantitou vplyvu navrhovaného variantu a nulovým variantom je minimálny, pričom je logické, že navrhovaná činnosť bude mať vplyv (pozitívny a negatívny) na určité zložky životného prostredia a zdravie obyvateľov, avšak dôležité že nebude navrhovanou činnosťou narušená ekologická stabilita a únosnosť jednotlivých zložiek životného prostredia, resp. životného prostredia ako celku poprepájaného vzájomnými interakciami.

Ako už bolo uvedené v predchádzajúcej kapitole, realizácia činnosti nevytvára z pohľadu vplyvov na životné prostredie riziká, ktoré by závažne ovplyvnili parametre jednotlivých

zložiek životného prostredia dotknutého územia, nebude mať teda žiadny významný negatívny vplyv na kvalitu životného prostredia dotknutého územia.

Oproti súčasnosti (nulový variant) bude navrhovaná činnosť hmotovo dopĺňať priestor v polohe riešeného územia.

Navrhovaný investičný zámer bude umiestnený v 1. stupni ochrany, v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších zmien a doplnkov a nebude zasahovať do chránených území. Zároveň areál navrhovanej činnosti nie je v prekryve so žiadnymi lokalitami tvoriacich sústavu Natura 2000.

Navrhovaný variant - samostatne prevádzkovo schopný obytný súbor s polyfunkciou s bezkonfliktným začlenením do krajiny a v danom území nebude mať negatívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia. Navrhovaná činnosť je stavba a prevádzka určená pre kvalitné bývanie obyvateľom. Stavba je ďalším doplnením a rozšírením aj kvality komerčných služieb a materskej škôlky.

Návrh optimálneho variantu
Účelom navrhovanej činnosti je výstavba 28 rodinných domov a 4 bytových domov s obchodným centrom o ploche 625 m^2 a s materskou školou o ploche 425 m^2, mimo zastavaného územia obce Soboš , v okrese Svidník.
Navrhované riešenie využitia územia, v súlade s podmienkami legislatívy v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľov je v plnej miere akceptovateľné. Pri plnení podmienok a navrhnutých opatrení nie sú reálne riziká významných negatívnych dopadov na obyvateľstvo a prírodné prostredie. Realizácia zámeru však výraznejšie zhodnotí lokalitu ako nulový variant a prispeje i k ponuke pracovných miest a služieb.

Vo väzbe na uvedené možno odporučiť realizáciu zámeru podľa navrhovaného variantu.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1 : Situácia širších vzťahov
Príloha č. 2 : Urbanistická štúdia riešeného územia
Príloha č. 3 : Kapacitná bilancia
Príloha č. 4 : Upustenie variantu riešenia

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII. 1 Literatúra a podklady

- Ján Halas, Monika Gutteková : Charakteristika pôd TVO na základe kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ)VÚPa OP , Ba, pracovisko PO,
- Hodnotenie kvality povrchových vôd za obdobie 2003-2004, Slovenský vodohospodársky podnik, š.p. Banská Štiavnica OZ Košice, 2005,
- Kvalita podzemných vôd na Slovensku 2004, Slovenský hydrometeorologický ústav, Bratislava, 2005,

- ÚPN VÚC Prešovského kraja v platnom znení: VZN PSK č. 17/2009, ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Zmien a doplnkov Územného plánu veľkého územného celku Prešovského kraja 2009
- RÚSES okresu Svidník, ESPRIT s.r.o., r.2013
- Guntherová,A a kol. – Súpis pamiatok na Slovensku. Bratislava : Obzor, 1968
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v SR, SHMÚ, MŽP SR,
- Ružičková, H. a kol., 1996: Biotopy Slovenska. Príručka k mapovaniu a katalóg biotopov. 2.prepracované vydanie. - Ústav krajinnej ekológie SAV, Bratislava

Webové stránky
www.cassovia.sk,www.enviro.gov.sk,www.enviroportal.sk,www.geology.sk,
www.hlukovamapa.sk,www.mapy.atlas.sk,www.minzp.sk,www.pamiatky.sk,
www.podnemapy.sk, www.shmu.sk, www.sopsr.sk,

VII. 2 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Pri hodnotení súčasného stavu i očakávaných vplyvov boli všetky kvantifikovateľné aj nekvantifikovateľné charakteristiky posudzované na základe konfrontácie s požiadavkami všeobecne záväzných právnych predpisov a príslušných predpisov orgánov štátnej správy.

- Stanovisko obce Soboš č. 29/10/2022 z 21.10.2022 k zmene druhu pozemku.
- Vyjadrenie obce Soboš č. 29/10/2022 z 21.10.2022 k investičnému zámeru „OS Soboš - Giraltovce“.
- Rozhodnutie Okresného úradu Svidník, pozemkový a lesný odbor č. OU-SK-PLO-2022/005662-007 z 24.11.2022 o trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov formou trvalej zmeny pozemku parc. č. C-KN 239/1 .
- Súhlas Okresného úradu Svidník, odbor opravných prostriedkov, č. OU-PO-OOP6-2022/053628 z 28.10.2022 k ind. návrhu nepoľnohospodárskeho požitia poľ. pôdy na parc. č. C KN 236/45.
- Záväzné stanovisko Okresného úradu Svidník, OSŽP č.OU-SK-OSZP-2022/005252-006 z 4.11.2022 z hľadiska ochrany prírody a krajiny.
- Stanovisko SHMU k hydrologickým údajom potoka Radomka, list č. 305-3726/2022/12679 z 29.11.2022.

VII. 3 ĎALŠIE DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE O DOTERAJŠOM POSTUPE PRÍPRAVY ZÁMERU A POSUDZOVANÍ JEHO PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV

V predloženom zámere sú spracované všetky v súčasnosti dostupné informácie o postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Košice, december 2022

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Svojím podpisom potvrdzujeme, že údaje obsiahnuté v zámere vychádzajú z najnovších poznatkov o stave životného prostredia v dotknutom území a že žiadna dôležitá skutočnosť, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť životné prostredie nie je vedome opomenutá.

IX.1 Spracovatelia zámeru

Spracovateľ a zodpovedný riešiteľ:

Ing. Jarmila Kočišová, PhD. Krakovská 13, 040 11 Košice

odborne spôsobilá osoba pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa vyhlášky MŽP SR č.113/ 2006 Z. z., č. osvedčenia 196/97-OPV

odborne spôsobilá osoba na hodnotenie dopadov na verejné zdravie č. osvedčenia OOD/3002/2011 vydané ÚVZ SR dňa 02.06.2011

IX.2 POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV PODPISOM (PEČIATKOU) SPRACOVATEĽA ZÁMERUA PODPISOM (PEČIATKOU) OPRÁVNENÉHO ZÁSTUPCU NAVRHOVATEĽA

----------	----------
Ing. Jarmila Kočišová, PhD.	**Michal Bachinger**
spracovateľ zámeru	splnomocnený zástupca navrhovateľa